

OSNOVNA ŠOLA SOSTRO
PODRUŽNIČNA ŠOLA JANČE

ZBORNIK

**60 LET
JANŠKE HIŠE
UČENOSTI**

(1953–2013)

Ljubljana, januar 2014

**ZBORNİK
60 LET JANŠKE HIŠE UČENOSTI
(1953–2013)**

Izdajatelj in založnik: **Osnovna šola Sostro
zanjo ravnateljica Mojca Pajnič Kirn**

Naslov: **60 LET JANŠKE HIŠE UČENOSTI, zbornik**

Zbrala, uredila in zapisala: **Marjanca Marn**

Lektorirala: **Renata More**

Računalniško oblikovanje: **Sašo Jovanovič**

Tisk: **Tiskarna ACO, Litija**

Naklada: **300 izvodov**

Ljubljana, januar 2014

Izdajo zbornika so sofinancirali:

**Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Sostro**

Turistično društvo Besnica - Janče

MARKO VIŠNAR, Gabrje pri Jančah

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

373.3(497.4Janče)(091)(082)

OSNOVNA šola Sostro (Ljubljana). Podružnična šola (Janče)

[Šestdeset]

60 let janške hiše učenosti : (1953-2013) : zbornik / [zbrala, uredila in zapisala
Marjanca Marn]. - Ljubljana : Osnovna šola Sostro, 2014

ISBN 978-961-281-292-8

1. Marn, Marjanca, 1966-
271798016

Kazalo

UVOD	4	ŠOLSTVO PO OSVOBODITVI IN IZVAJANJE POUKA	17
OB JUBILEJU		GRADNJA ŠOLE NA JANČAH	18
Mojca Pajnič Kirn, ravnateljica OŠ Sostro	5	ŠOLSTVO PO LETU 1963 DO 1990	22
Zoran Jankovič, župan MOL	6	ŠOLSTVO PO LETU 1990 DO 2000	25
JANČE	7	OBNOVA ŠOLSKE ZGRADBE	29
JANČE KOT POHODNIŠKO-IZLETNIŠKI KRAJ	8	ŠOLSTVO PO LETU 2000 DO 2012	33
JANČE KOT CENTER PRIREDITEV	10	ŠOLSKO LETO 2012/2013	50
IZVOR KRAJEVNEGA IMENA	11	NADGRADNJA PODRUŽNIČNE ŠOLE JANČE	52
ZGODOVINA JANČ	12	UČITELJI V ZGODOVINI ŠOLSTVA NA JANČAH	55
PRAZGODOVINA	12	UČENCI V ZGODOVINI ŠOLSTVA NA JANČAH	57
SREDNJI VEK	12	ŠOLA JANČE TUDI DOM DRUŠTEV	59
NOVI VEK	12	KOŠARKARSKI KLUB JANČE	59
OBDOBJE PRED PRVO SVETOVNO VOJNO	12	MEŠANI PEVSKI ZBOR ZORA	60
PRVA SVETOVNA VOJNA	12	ŠPORTNO DRUŠTVO JANČE	61
NOVEJŠA ZGODOVINA	13	TURISTIČNO DRUŠTVO BESNICA - JANČE	61
ČAS MED OBEMA VOJNAMA	13	SPOMINJAJO SE	62
DRUGA SVETOVNA VOJNA	13	SPOMINI UČENCEV	66
POVOJNO OBDOBJE	15	IZ OTROŠKIH SRC OB VSTOPU V	
NAJNOVEJŠA ZGODOVINA	15	PRENOVLJENO ŠOLO	71
ZGODOVINA ŠOLSTVA NA JANČAH	15	LITERATURA IN VIRI	72
PRVI ZAČETKI ŠOLSTVA	15		
ŠOLA MED DRUGO SVETOVNO VOJNO	16		

Na Janče

Tam, kjer Sava žubori in kjer vasica mirno spi,
veselje tam pristan ima,
naš dom je, tam smo mi doma.
V dolini, kjer ves čas cveti,
in kjer v srcih večno tli,
tam širna polja, travniki cvetijo vse dni, noči.

Na Janče zdaj gremo,
že jutro se prebuja,
travniki in gozdovi
v vetru zdaj že šumijo.
Na Janče zdaj gremo,
vedri in nasmejani,
pojdi še ti zdaj z nami,
veselje je tam doma.

Skoz gozd nas vodi naša pot,
košate smreke vsepovsod,
in ptice v krošnjah žvrgole,
sončnega dne se vesele,
le pojdi z nami v hribe ti,
srce narave si želi,
povsod prijazni so ljudje, izpolnijo vse želje.

Na Janče zdaj gremo,
že jutro se prebuja,
travniki in gozdovi
v vetru zdaj že šumijo.
Na Janče zdaj gremo,
vedri in nasmejani,
pojdi še ti zdaj z nami,
veselje je tam doma.

Avtor besedila in melodije: **Tone JANČAR**

OB JUBILEJU

Začetki poučevanja otrok na Jančah segajo že v leto 1875, ko so začeli poučevati v cerkvenih prostorih. Vse do leta 1940 so otroke nekajkrat tedensko poučevali tamkajšnji župniki. V šolskem letu 1940/41 je pouk prvič vodila učiteljica. Z začetkom druge svetovne vojne je sledila prekinitev šolanja in šele leta 1946 se je na Jančah v zasebni hiši ponovno začel odvijati pouk. S pripravami na gradnjo šole so se krajanji začeli

ukvarjati že kmalu po osvoboditvi. Resnejše priprave so se pričele leta 1950 s prihodom novega učitelja. Jeseni 1953. leta pa je bil opravljen prevzem nove šolske zgradbe.

Minevala so leta, menjavali so se učenci, učitelji, širil se je šolski program in tudi šolska zgradba je postala potrebna obnove. Mestna občina Ljubljana, ki ima posluš za kakovostno šolo in ji je mar tudi za manjše podružnične šole, je priskrbel sredstva za obnovo zgradbe. Tako smo v šolskem letu 2000/2001 opravili temeljito obnovo šolske zgradbe, v kateri je dobil prostore tudi oddelek vrtca.

Skozi desetletja so številni otroci začeli prva šolska leta v janški šoli. Nekdanji otroci predstavljajo danes kraj in življenje v njem. Ni naključje, da je obletnica šole povezana z odprtjem novih prostorov Vaške učne točke, ki bo služila potrebam krajanov ter dodatnih prostorov vrtca v šolski zgradbi. Saj je prav šola nudila prostore številnim društvom, ki delujejo v kraju, sodelovala je na vseh prireditvah, ki so se odvijale na Jančah in tako povezovala krajanje ter s svojimi številnimi aktivnostmi skrbela za razvoj podeželja in prepoznavnost kraja ne le v občini ampak tudi širše.

Šola je sestavni del krajevne zgodovine in pomemben dejavnik v kraju. Majhna podružnična šola pa je še toliko bolj vraščena v kraj in je središče življenja in dogajanja v kraju. Podružnična šola Janče s svojim širšim delovanjem dviguje kakovost življenja ne le otrokom, ampak vsem krajanom s poudarkom na ohranjanju naravne, kulturne in etnološke dediščine ter tako prispeva h krepitvi zavedanja pripadnosti kraju.

Janška hiša učenosti je drugi dom prav vseh krajanov, najmlajših v vrtcu, kjer imajo varno zavetje in vzgojo, osnovnošolcem, ki v šoli pridobivajo znanje in svojo radovednost potešijo pri številnih dejavnostih, mladini, ki lahko v svojem prostem času razvija različna zanimanja in ustvarjalne interese ter starejšim generacijam in društvom, ki se tu srečujejo in snujejo načrte za nadaljnji razvoj kraja.

Ob jubileju si zaslužijo priznanje vsi, ki so skozi desetletja poučevali na tem lepem koščku Slovenije, vsi, ki so z veliko truda in lastnim delom zgradili prvo šolsko zgradbo, vsi, ki so skrbeli za kasnejše prenove in ne nazadnje vsi tisti, ki so svoje življenje povezali s poklicem, ki ne pomeni le poučevati otroke, temveč odrekati se svojemu prostemu času in se predajati drugim. Delo le-teh je v kraju vidno in prepoznavno.

Mojca PAJNIČ KIRN
ravnateljica OŠ Sostro

OB JUBILEJU

Foto: Stane Jeršič

Spoštovane učenke in učenci, spoštovane učiteljice in učitelji podružnične šole Janče!

Dragi krajan Janč!

Podružnična šola Janše praznuje že svojo 60-letnico! Ob tej priložnosti si zaslužite čestitke prav vsi, ki ste ves ta čas vzgajali in izobraževali številne generacije učencev ter spodbujali razvoj njihovih sposobnosti in znanj. V Mestni občini Ljubljana se zavedamo, da je delo podružnične šole Janče izjemnega pomena ne le zaradi izobraževanja, temveč tudi zato, ker je šola središče izvajanja dodatnih dejavnosti za vse krajanje. Na ta način se dviguje kakovost življenja krajanov ter uresničuje skrb za razvoj podeželja.

Ljubljano predstavlja več kot le lepo urejeno urbano središče, pomemben del Ljubljane je tudi njeno podeželje. Prizadevanja Četrtna skupnosti Sostro in vaše podružnične osnovne šole so v zadnjih letih prispevala h krepitvi identitete šole in kraja, pre-

poznavnosti ljubljanskega podeželja, s tem pa tudi sledila potrebam krajanov ter ožje in širše okolice.

V Mestni občini Ljubljana smo še posebej ponosni na zadnji večji projekt, ureditev večnamenskega prostora v podružnični šoli Janče za potrebe vaše učne točke. Z vaško učno točko smo pridobili prostor za kulturne, izobraževalne, športne in družabne dejavnosti, kjer se bodo združevale in si izmenjevale znanje vse generacije.

Ob tej priložnosti vam zagotavljam, da bo Mestna občina Ljubljana še naprej podpirala pobude za razvoj ljubljanskega podeželja. Vsem učencem, učiteljem in ostalim krajanom čestitam ob jubileju in vam želim uspešno delo tudi v prihodnje!

Zoran JANKOVIČ

župan Mestne občine Ljubljana

JANČE

Janče ležijo v jugozahodnem delu Posavskega hribovja, južno nad dolino reke Save, na kopastem slemenu Janškega hriba (792 m), okoli župnijske cerkve sv. Nikolaja, ki stoji na njegovem vrhu. So razložena hribovska vasica, do katere vodijo ceste iz Jevnice, Litije in iz doline potoka Besnica. Slednja je najbolj urejena.

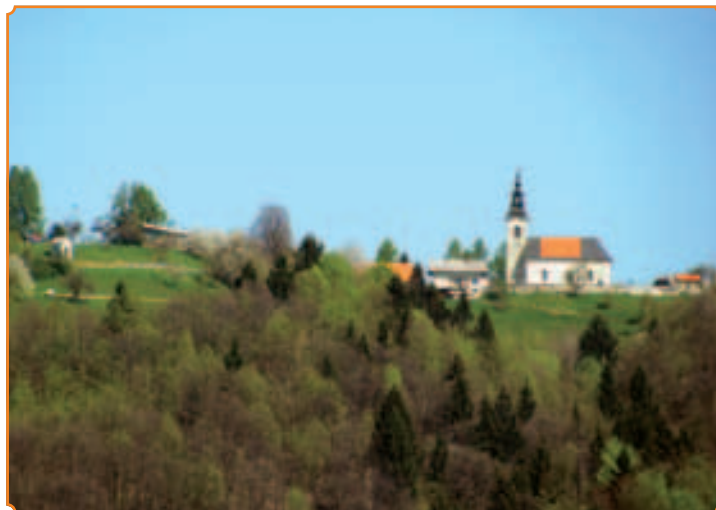
Janče na zemljevidu, vir: najdi.si, 2013

Janče so naselje v mestni občini Ljubljana, pokrajina Dolenjska in regija Osrednjeslovenska.

Štejejo 21 prebivalcev in pripadajo Četrtni skupnosti Sostro, katera ima 6.637 prebivalcev na površini 88.564.690 m² in je del Mestne občine Ljubljana, z glavnim mestom Ljubljano.

V bližnji okolici Janč ležijo vasi Dolgo Brdo, Gabrje, Tuji Grm in Vnajarje. Na dolgem slemenu južno od Janč leži vas Gabrje, ki je dobila ime po izsekanih gabrih.

Na prisojnem sedlu med vrhovoma Janče in Zid leži vasica Tuji Grm. Nekoč je bil nad vasjo grad, ki je sčasoma propadel. Jugovzhodno od Janč je po prisojnem hrbtu raztresena vasica Dolgo Brdo, njen

Vrh Janč s cerkvijo (foto: M. Marn)

južni del so imenovali Amerika zaradi rodovitne zemlje in bogatega sadnega pridelka. Vas Vnajarje pa se vleče po dolgem hribu, od Janč proti dolini Besnice.

Pogled na Gabrje (foto: M. Marn)

JANČE KOT POHODNIŠKO-IZLETNIŠKI KRAJ

Vzhodno od Ljubljane se v Zasavsko hribovje zajeda potok Besnica. V dolini Besnice, obdani z gozdnatimi hribi, so nanizane vasi, ki so znane po pestri turistični ponudbi. Janče so ena izmed njih in hkrati

tudi najvišji vrh v mestni občini Ljubljana. Kraj je priljubljena izletniška točka s planinskim domom, ki je bil zgrajen. Prvi upravnik je bil Franc Penik iz Šmartna pri Litiji.

Planinski dom v izgradnji leta 1956 (fotografija last J. Končarja)

Razglednica iz leta 1984 (osebni arhiv avtorice)

Mlaj na vrhu Janč ob obletnici bitke leta 1960 (last J. K.)

Jagodno igrišče pred planinskim domom na Jančah leta 1997 (foto: M. Marn)

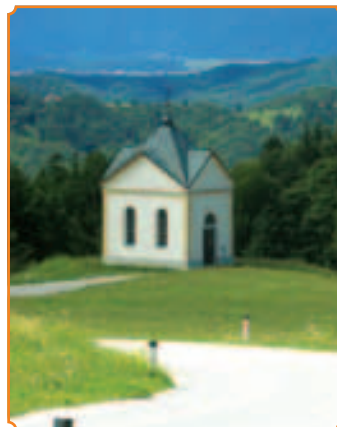
Cerkve sv. Nikolaja (foto: M. Marn)

V jedru vasi je cerkev sv. Mi-
klavža, prvič omenjena leta
1526. Sezidati naj bi jo dal nek
popotnik, ki se je v stiski, ko so
ga na poti čez Janški vrh napadli
razbojniki, zaobljubil bogu. Najprej
je bila samo kapela, kasneje prezidana
in leta 1787 spremenjena v cerkev,
posvečeno sv. Nikolaju, enemu najbolj
priljubljenih svetnikov na Slovenskem.
V letih 1827–1830 je bila ograjena z
enonadstropno zakristijo in zvonikom.
Notranjost je bogato opremljena z
baročnimi oltarji, glavni oltar pa
je iz leta 1857.

Notranjost cerkve (foto: M. Marn)

Ob lokalni cesti proti vasi Gabrje
stoji velika kapela, ki je bila postavljena
po rušilnem potresu leta 1895. Po
pripovedovanju domačinov so jo
postavili Gabrci, zato ji rečejo tudi
Gabrska kapelica. Pri gradnji so
pomagali vaščani petih vasi, in sicer
vaščani Janč, Gabrja,

Velika kapela (foto: M. Marn)

Vnajnarij, Tujega Grma in Dolge-
ga Brda. Vsak je pomagal po svo-
jih močeh, ženske so nosile kosi-
lo, pomagale pa so tudi zidati.

Razgled z Janč je kratko malo
sijajen; vidi se pol slovenskega
reliefa, v njegovi naravni obliki.
Pogled se vije po srebrnem tra-
ku Save, se ustavi na Šmarni gori
in se dvigne do Karavank in Ju-
lijskih Alp s Triglavom. Znameniti
kraje pisec Rudolf Badjura je –
tako je zapisal – videl celo Blejski
grad. Na severu se bočijo Kamni-

ške Alpe s košato Menino, na
vzhod vidite Slivno, Vače, Zasavsko
sveto goro, Čemšeniško planino in
Kum, Gorjance, Debeče, Obolno,
Grosupeljsko polje, na jug Ahaca,
Mokrc, Krim, Javornik in Snežnik.

Pogled z vrha Janč na Ljubljansko kotlino (foto: M. Marn)

Pešpoti v okolici Janč so: Borovničeva
pot, ki se začne v Podgradu in konča
na Jančah, ter Kostanjeva pohodna
pot od Sadinje vasi do Malega vrha.
Ob naštetih poteh je veliko kmetij s
ponudbo domačih jedi in pridelkov,
kot so jagode, češnje, breskve,
slive, jabolka, žganje, pecivo,
krompir, salame in klobase,
sokovi, kostanj, idr.

Planinsko društvo Litija je lastnik planinskega doma na Jančah. Da bi spodbudili čim večji obisk te prijetne izletniške točke v neposredni bližini Ljubljane, so v letu 1996 pričeli z akcijo »V štirih letnih časih na Janče«. Vsak planinec, ki v vseh letnih časih obišče Janče in ta obisk potrdi s posebnim žigom v kontrolni kartonček, prejme spominsko značko. Kontrolne kartončke se dobi pri oskrbnici doma. Za tretji, peti in deseti kartonček so značke v drugi barvi, za 25 izpolnjenih kartončkov (100 vzponov na Janče), pa se prejme plaketa.

S 1. 1. 2002 so litijski planinci pričeli z novo akcijo PRIJATELJI JANČ – JANŠKI PRIJATELJI, s katero želijo popularizirati dom na Jančah. Vsak, ki se v koledarskem letu vsaj petindvajsetkrat povzpne na Janče in to tudi zabeleži v vpisno knjigo v domu, dobi naziv prijatelj Janč in na srečanju vseh sodelujočih v akciji tudi skromno priznanje društva. Z imenom akcije želijo povedati, da so stalni obiskovalci doma prav gotovo prijatelji Janč, prav pa je, da postanejo prijatelji tudi med seboj, torej Janški prijatelji. Zato društvo vse tiste, ki pridobijo naziv prijatelja Janč, povabijo na srečanje v začetku vsakega naslednjega leta. Takrat vsi sodelujoči prejmejo priznanje, na katerem so navedeni vsi prijatelji Janč s številom vzponov, ki jih je opravil vsak izmed njih.

JANČE KOT CENTER PRIREDITEV

Nedaleč od cerkve stoji planinski dom, kamor prihajajo številni obiskovalci, zlasti v času tradicionalnih vsakoletnih prireditev: proslava ob obletnici bitke II. grupe odredov, kresovanje pred dnevom državnosti, Slovenski podeželski praznik jagod in Kostanjeva nedelja. Slednji dve prireditvi že 20 let organizira Turistično društvo Besnica Janče.

Sprva je bilo to območje imenovano DEŽELA JAGOD in delovali pod okriljem takratne Krajevne skupnosti Besnica. Jagode so bile njihova skupna točka, zato so leta 1993 organizirali »PRVI SLOVENSKI PODEŽELSKI PRAZNIK JAGOD, jeseni pa »KOSTANJEV PIKNIK«, ki so ga kasneje preimenovali v KOSTANJEVO NEDELJO.

Pozneje so se pridelovalci jagod in ostalega sadja združili v SADNO CESTO MED JAVOROM IN JANČAMI. Vendar še vedno nismo imeli organizacije, zato so na ustanovnem občnem zboru 15. januarja 1996

ustanovili Turistično društvo Besnica-Janče. V društvo so se vključile vse domačije Sadne ceste, ki sedaj delujejo pod okriljem društva, katero ima danes približno 80 članov, večinoma so zaposleni ali pa pol kmetje. Istega leta se je na terenu postavila Sadna cesta med Javorom in Jančami.

Obiskovalci na Kostanjevi nedelji (foto: M. Marn)

Nekdanji podžupan občine ob pogledu na sladke dobrrote (foto: M. Marn)

Vse te prireditve privabijo na janški vrh vsako leto po več tisoč obiskovalcev, ki uživajo v lepotah narave, prečudovitem razgledu, sproščenem vzdušju ob zvokih vaških harmonikarjev, domačih dobro-

Najmlajši v skrbi za okolje (foto: M. Marn)

tah, ki jih pripravijo tukajšnje kmetije, vključene v Sadno cesto med Javorom in Jančami. Ti obiskovalci se vračajo v naše kraje tudi čez leto, med tednom, predvsem v času, ko zorijo borovnice in rastejo gobe. Kmetije sadne ceste tako na domačem pragu prodajajo svoje pridelke in izdelke, kar je vsekakor zanje najugodnejša oblika trženja.

Zaradi povečanega števila obiskovalcev in premajhnega zavedanja varovanja okolja okoliški gozdovi postajajo vse bolj podobni odlagališčem smeti in odpadkov, zato turistično društvo enkrat letno organizira čistilno akcijo, v katero se vključijo vsa delujoča društva, prebivalci in šola, saj se zavedamo pomena akcije in konkretnega sodelovanja učencev v tej aktivnosti.

S smetmi v smetnjak (foto: M. Marn)

IZVOR KRAJEVNEGA IMENA

Po pripovedovanju (iz ljudskega izročila) župnika Janeza Dobnikarja (1891–1929) šolskim učencem, je bilo prvotno ime kraja na janškem vrhu Črni gozd, ker je bil na gosto poraščen z gozdom. Čez vrh je vodila pot iz Gorenjske – od Moravč čez Savo v Višnjo Goro na Dolenjsko. Potnike so tod večkrat napadli janičarji oziroma njihovi potomci. Med drugim jim je v roke padel osamel popotnik, ki se je v stiski zaobljubil, da bo sezidal kapelo v čast sv. Nikolaju (priprošnjik v stiskah na vodah in gorah in zavetnik popotnikov), če bo živ prišel domov. Kdaj se je to zgodilo, se ne ve, cerkev pa se omenja že leta 1581, verjetno pa v 17. stoletju. Zaradi janičarskih napadov so Črni gozd kot nevaren kraj ljudje preimenovali v Janče (Jantschberg), pa tudi še danes imajo nekatere družine v župniji priimek Jančar.

O nastanku Janč je še živa druga razlaga, namreč da so tu pasli številne ovce – jančke, ki so sčasoma kraju dali ime. Takrat je bila paša ovac – jančkov splošen pojav v vseh hribovskih vaseh in ne samo tu.

ZGODOVINA JANČ

Vse do današnjih dni beležimo bolj ali manj intenzivno življenje na tem območju. O tem pričajo številne arheološke najdbe, ki so potrdile obstoj človeka že v prazgodovini. V svoji zgodovini so Janče pripadale več gospodstvom, prav gotovo pa v zgodnji dobi gospodom iz Osterberga nad Sostrem in samostanu iz Stične.

PRAZGODOVINA

Prazgodovinsko grobišče iz obdobja halštata so našli prav na Jančah in nad vasjo Javor, kjer so odkrili halštatsko grobišče, vanj pa so vkopani tudi rimski grobovi. Prazgodovinske predmete hranita Narodna muzeja na Dunaju in v Ljubljani. V sosednji vasi Tuji Grm je bilo prazgodovinsko gradišče in grad, ki naj bi se imenoval Turnerski grad in od katerega danes ni več sledu.

Mimo vasi Mali Vrh je vodila rimska cesta. Ob njej so izkopali rimska grobišča, našli pa so tudi prazgodovinska grobišča, kar priča o stalni prisotnosti življenja na tem območju.

SREDNJI VEK

To območje je bilo od srednjega veka pa vse do 18. stoletja razdeljeno na posestniško last Ostrovharjev, ki so imeli posestva ob Savi tudi v višje ležečih vaseh, ter stiških menihov.

Ljudje so se preživljali predvsem s kmetijstvom ter spravičom lesa, vendar pa zaradi majhne količine rodovitne zemlje nikoli ni zabeležena množičnejša poselitev.

NOVI VEK

To je zgodovinsko obdobje, ki se začne z odkritjem Amerike in se konča s koncem prve svetovne vojne leta 1918. V tem času so se zgodile velike spremembe v gospodarstvu in prometu.

OBDOBJE PRED PRVO SVETOVNO VOJNO

Jože Zupančič je v članku zapisal, da je nemško telovadno društvo Turnveren v Ljubljani priredilo nekaj izletov, da bi s tem dokazali svoj obstoj in pomembnost nemškega sloja. Pri oblasteh je imelo

vso oporo in podporo. Vojaška oblast v Ljubljani jim je dala za izlete na podeželje celo svojo godbo, da bi s tem dvigali svečanost svojih izletov in si pridobili namišljeno slavo ter veljavo. Zavednim podeželanom pa taki izzivalni izleti tujega življa niso bili všeč. Ponekod so jih celo napadli in pregnali. Takoj po taboru v Vižmarjah so začeli s pripravami na izlet v Zasavske hribe. Za obisk so določili malo hribovsko vasico Janče. Turnerji, ki jih je vodil slovenski narodni odpadnik dr. Karel Dežman, pozneje preimenovan v Deschmann, so v več pozivih, ki jih je objavljala ljubljanski nemški list Tagblatt, pozivali k udeležbi na izletu na Janče. Tako vodstvo slovenske politične stranke kot tudi slovenski sokoli so jih svarili, naj ne gredo na te hribe, ker so imeli domačini ta izlet zgolj kot izzivanje.

Janče so bile tisti čas vključene v litijsko okrajno glavarstvo. Med mladimi na Jančah ter okoliških vaseh je vrelo. Ljudje so bili polni jeze, kajti bolelo jih je, da se drugod zbirajo zavedni Slovenci in zahtevajo Zedinjeno Slovenijo, slovenski jezik v šole in urade, k njim pa se vsiljujejo izletniki, ki sovražijo slovenskega človeka in njegov jezik. Predzadnjo majsko nedeljo, dne 23. maja 1869 je prišlo 60 nemškutarskih Turnerjev pod vodstvom zloglasnega Deschmanna z razvito velenemško zastavo (frankfurtarico) na vrh Janč, kjer so jo pritrdili na drog in ga zabodli v tla. Užaljeni in razjarjeni Jančarji ter okoličani so protestirali zaradi izzivalnega obnašanja nemških telovadcev ter zahtevali, da zapustijo vas in odidejo v dolino. Hoteli so jih namreč zvabiti medse z namenom, da z njimi kaj popijejo in prigriznejo, vendar takrat se je že začel spopad. Planili so na Turnerje, ki so bili oboroženi s samokresi. Mahali so po njih, da so nazadnje le odnesli svoje pete in zbežali v dolino. S seboj niso uspeli odnesti niti svojega simbola, zastave. Ustavili so se na Vevčah, kjer so imeli njihovi pripadniki veselico. Ko so le-ti zvedeli, da so jih janški domačini pregnali ter jim odvzeli prapor, so napadli tamkajšnje slovenske domačine in napad je zahteval celo nekaj žrtv. Žandarji so odšli na lov za uporniškimi domačini, precej so jih aretirali, pripeljali pred sodišče, kjer so jim izrekli težke in dolge zaporne kazni. Vojaška oblast je poslala na Janče in v okoliške vsi kazensko ekspedicijo pet kompanij, ki so iskale odvzeto frankfurtarico. Niso je našli, ker so jo janška dekleta skrila v vrh visoke in goste smreke. O dogodkih na Jančah je pisalo slovensko časopisje.

Akcijo je vodil mladoslovenec, pisatelj, politik in ljudski organizator France Levstik, ki je bil tedanji glavni dopisnik slovenskega naroda, ki je začel izhajati eno leto pred dogodkom na Jančah v Mariboru. O zavednih in upornih janških kmetih so pisali tudi drugi listi po Avstriji in Evropi.

PRVA SVETOVNA VOJNA

Vsi moške in fantje od 19. do 42. leta so bili vpoklicani na fronto. Tisti, ki do takrat še niso bili potrjeni, so morali še enkrat na nabor in potrdili so skoraj vse, če le ni imel kakšne posebne hibe. Na kmetijah so ostale ženske in otroci, drug drugemu so radi pomagali, od države so dobivale podporo in življenje je teklo naprej.

NOVEJŠA ZGODOVINA

ČAS MED OBEMA VOJNAMA

Medvojno obdobje ni prineslo dosti sprememb. Kraj je dobil brezalkoholno gostilno, za katero je prosil tamkajšnji organist. Zaradi vse pogostejših naravnih nesreč (toča, suša, slabe letine) ter padanja cen kmetijskih pridelkov, je bilo denarja čedalje manj oziroma nič. Marsikje niso imeli niti za sol. Ljudje so začeli bolehati za jetiko, kar je bila gotovo posledica slabe prehrane.

DRUGA SVETOVNA VOJNA

Roman Klešnik v zborniku opisuje, kako zelo burno je bilo na tem območju obdobje narodno osvobodilne borbe. Italijansko-nemška meja, ki je potekala od Malega Vrha preko Javora do Prežganja in Zaloga, je razdelila območje na dva dela. Že 15. aprila 1941 so prišli nemški policisti in poizvedovali, kje je tamkajšnji župnik. Niso ga našli, zato so zasegli vso župnijsko knjižnico, omaro s knjigami so zaprli, na vrata pritrdili list z napisom »Zaplenjeno po državni upravi Nemčije.«

V dneh od 20. do 23. maja 1942 se je vnela srdita bitka med nemškimi zavojevalci in slovenskimi partizani, katerih jedro se je zbralo v II. grupi odredov na Jančah. Komandant je bil Franc Rozman-Stane, njegov namestnik Peter Stante-Skala, politkomisar pa Dušan Kveder-Tomaž. II. grupa odredov se je s 513 partizani (med njimi jih je

Spomenik padlim borcem II. grupe odredov (foto: M. Marn)

Spominska plošča na Tujem Grmu (foto: M. Marn)

bilo 150 iz okolice Polja) prebila z Dolenjskega čez nemško-italijansko mejo na Janče z namenom, da prebrede Savo in začne vojaške operacije na Gorenjskem ter organizira nove odrede. Toda pod vasjo Trebeljevo se je našel nekdo, ki je Nemcem izdal partizane.

Vas Janče požgana med drugo svetovno vojno (fotografija last Janeza Končarja)

Okoliški hribi in vasi Trebeljevo, Janče, Volavlje, Vnajnarje, Besnica, Velika Štanga, Golišče, Kresniške Poljane, Jevnica in Laze so bili na mah polni nemških vojakov, ki so se sem pripeljali z litijske in drugih smeri. Samo preko Zadvara in Pečarja se je v Besnico pripeljalo 44 kamionov in 16 avtobusov, polnih policistov in Esesovcev. Največ Nemcev se je zbralo na Tujem Grmu. Vnela se je ena najbolj krvavih in slavnih bitk slovenskih partizanov s premočnim sovražnikom. Celo dunajski radio je poročal, da so na Jančah težki boji. Nemci so imeli nad 300 mrtvih. II. grupa se je izognila nameravani obkolitvi in se po zmagoviti tridnevni bitki skozi gozdove pod Jančami in nad Jevnico ter Lazami prebila nazaj na Polico na Dolenjskem.

Po tej bitki so si Nemci v župnišču na Jančah uredili postojanko s 40 možmi in ostali do jeseni leta 1942, ko so nenadoma odšli.

Anton Godec, Kreščev (levo) in Ivan Kurent, Skakavnik (foto: arhiv PŠ Janče)

Od takrat so partizanski oddelki večkrat prišli na Janče, v letu 1944 so imeli celo svojo stalno postojanko. Dne 8. julija 1944 se je pod Jančami, v vasi Gabrje vnela bitka med Slovanovim odredom z Janč in gardisti ter črnorokci, ki so imeli svojo postojanko v Javoru. Med gardisti so bili tudi domačini, kateri so pobegnili od partizanov ter radi hodili izzivati svoje nekdane tovariše. Hkrati so prosili hrano, zlasti žito. Ljudi ni bilo doma, zato so se dlje časa zadržali v vasi in jih čakali. V tem času so jih presenetili partizani z Janč, ki so nanje streljali. Izstrelki so prileteli na Končarjevo gospodarsko poslopje, ki je zgorelo. Gospodarja ni bilo doma, sosedom pa je uspelo rešiti le nekaj živine.

Usodni dan so prebivalci Janč doživeli 6. avgusta 1944, ko so bili zbrani v cerkvi. V tistem času so Nemci s Prežganja, kjer so imeli granicarji postojanko, pričeli streljati s topom na Janče. Prvič je treščilo na cerkev. Ljudje so se preplašeni razbežali med šviganjem krogel. Domačini so si v naglici pograbili nekaj malenkosti in jih odnesli s

seboj v gozd, kjer so trepetali s svojimi družinami pred najhujšim. Nemci so prihajali iz vseh strani na vrh Janč in so jih prestregli. Hoteli so obkoluti partizane, ki pa se jim je posrečilo pravočasno umakniti. Nemci so v besu in jezi požgali vso vas, metali žito v ogenj in okradli cerkev. Vaščani so se proti večeru prestrašeni iz skrivališč približali vasi, kjer je bilo vse požgano. Nemci so se ob zvoku harmonik gostili s poklano perutnino in prašičjo pečenko. V vasi je vladalo strahotno razdejanje, po tleh je ležala pobita živina, muhe so se pasle po krvi in črevah. Prebivalci so postali siromaki, brez vsega. Istega dne zjutraj se je vnela borba na Vnajnarjah med partizani, ki so prenočevali v treh hišah in Nemci, ki so prihajali na Janče. Ko so partizani opazovali ogenj in streljanje na vrhu Janč, so jim nenadoma za hrbet prišli Nemci. Borba je trajala pol ure. Nemci so bili v premoči, zato so se partizani umikali in izgubili štiri moše, katere so pokopali na pokopališču na Jančah. Nemci so iz maščevalnosti zažgali dve hiši in tri poslopja. 27. novembra 1944 se je tem krajem približala skupina dvestotih Nemcev, ki je med potjo ropala imetje, živež in živino.

Spominska plošča z imeni padlih za svobodo iz okolice Janč ter granata (foto: M. Marn)

Kamen s spominsko ploščo posvečen Dolenjskemu odredu, ki je deloval v okolici Janč od leta 1943 do 1945 (foto: M. Marn)

Po pripovedovanju mojega očeta so se v Gabrju, pri Kreščevih, v njihovi hiši, Nemci zadrževali celo noč na Silvestrovo leta 1944 in oče jim je moral iz kleti nositi vino, ostali otroci so morali čisto mirno sedeti v kotu kmečke peči. Proti jutru so na njegovi domačiji poklali vse prašiče, jih zložili na vozove ter s konji odpeljali. Takrat so s seboj odpeljali moške, ki jim ni uspelo zbežati. Drugi večer so prišli v Volavlje in zažgali dve hiši.

V letu 1945 so prepustili ropanje domačim izdajalcem. Vojna je v tem šolskem okolišu zahtevala 40 žrtev. Nekaj jih je padlo prisilno mobiliziranih v nemški vojski in pri domobrancih, več pa v NOB. Revno ljudstvo so leta okupacije z neprestanim plenjenjem še bolj obubožala.

POVOJNO OBDOBJE

Prebivalstvo v tem delu domovine je eno izmed tistih, ki je v času okupacije največ pretrpelo, največ žrtvovalo – saj je prav janški okoliš dal 42 junakov, ki so padli ali v borbi proti okupatorju ali pa so padli kot talci za svobodo svoje domovine.

Življenje med vojno je bilo težko, po vojni pa še bolj, saj jim je primanjkovalo delovne sile, še bolj pa denarnih sredstev za obnavljanje požganih hiš in gospodarskih poslopij. V vsej šolski okolici noben otrok ni imel svoje postelje, večina jih je ležala po tleh, na klopeh in peči. Če so imeli posteljo, jih je v njej ležalo do 5.

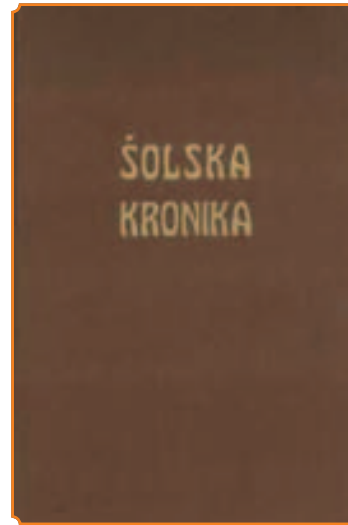
NAJNOVEJŠA ZGODOVINA

Razlogov za nezadovoljstvo v nekdanji Jugoslaviji je bilo več. Eden izmed njih je bila nevzdržna politična centralizacija, ki je omejevala suverenost naroda in preprečevala razvoj v Sloveniji, ki se je zavedala nujnosti gospodarske modernizacije. Slovenci so ugotovili, da se morajo za svoj nadaljnji razvoj razbremeniti vplivov manj razvitih in kulturno tujih republik.

Plebiscit o samostojnosti Slovenije je potekal 23.12.1990. Rezultati so bili razglašeni 26.12.1990. Slovenski parlament je 25. junija 1991 sprejel Deklaracijo o neodvisnosti Slovenije in Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, s čimer je Slovenija formalno postala neodvisna.

ZGODOVINA ŠOLSTVA NA JANČAH

O zgodovini šolstva na Jančah je shranjenih nekaj dokumentov v Slovenskem šolskem muzeju ter Zgodovinskem arhivu Ljubljana. Arhiv o šolstvu in vseh ostalih dogodkih pred II. svetovno vojno je bil uničen ob požigu vasi Janče leta 1944.

Naslovnica šolske kronike (SI, ZAL LJU 377, OŠ JANČE)

Prva stran v kroniki (SI, ZAL LJU 377, OŠ JANČE)

PRVI ZAČETKI ŠOLSTVA

Iz dokumentacijske zbirke Mape OŠ Janče, ki je shranjena v Šolskem muzeju, je razvidno, da je bil v župniji Janče ustanovitelj šole župnik Franc Kunstelj okrog leta 1875. Dokument imenovan Izpustnica, katerega lastnik je Stanislav Gostinčar, potrjuje, da je v teh krajih že leta 1877 delovala zasilna šola – **Enorazredna ljudska šola za silo na Jančem**. Leta 1880 je bila nastanjena v cerkveni hiši in vodena kot zasilna šola. Spadala je pod šolski okraj Litija. Poučevali so župniki. Od leta 1895 je poučeval župnik Janez Dobnikar. Edini podatek o številu učencev je iz leta 1897/98 in sicer je takrat šolo obiskovalo 66 učencev.

Izpustnica iz leta 1885
(last Stanislava Gostinčarja)

Po ugotovitvah inženirja je takratna učna soba popolnoma ustrezala namenu, saj je bila lega poslopja pravilna, stavba v dobrem stanju, šolska soba suha in dovolj prostorna.

Leta 1937 se je popravila glavna stena šolske stavbe, saj je bila tako razpokana, da je bilo le vprašanje časa, kdaj se bo podrla. S pomočjo krajevnega šolskega odbora oziroma občine so dozidali tri oporne zidke ter vzdali dve veži. Krajani so prostovoljno pripeljali pesek za zidavo. Število otrok se je povečalo na 97, zato je bila leta 1938 razširjena v dvorazrednico.

Do šolskega leta 1940/41 je otroke poučeval vsakokratni župnik trikrat na teden. Po podatkih iz dokumentacijske zbirke Mape OŠ Jan-

čice je bila šola dvorazredna, učilnica je bila v cerkveni hiši. Leta 1941 jo je obiskovalo 49 dečkov in 53 deklic, skupaj 102. Poučevala jih je ena učiteljica. Učiteljska knjižnica skupaj s šolsko je štela okrog 100 knjig. S prihodom okupatorja se je tudi župnik umaknil. Nemci so ga čez dva dni iskali. Ker ga ni bilo, so zaplenili in zapečatili župnišče. Prva redna učna moč je bila na Jančah nastavljena v šolskem letu 1940/41, torej tik pred vojno. Hišo pri cerkvi na Jančah je pred približno 130. leti zapustila cerkvi neka faranka iz Koških Poljan. Takratni župnik jo je preuredil v šolo z zasilno učilnico in s tem preselil šolo iz župnišča v podarjeno hišo. Zasilna učilnica je v imenovani hiši ostala do leta 1944, ko so jo Nemci z drugimi hišami požgali. Prva učiteljica na Jančah je bila Ljubljanka Daniela Lobe, in sicer od jeseni leta 1940 do okupacije 1941. leta, ko se je umaknila v Ljubljano k svojim staršem in kasneje službovala na Radiu Ljubljana kot pevka. Po pri-povedovanju domačinov je bila izvrstna učiteljica in med prebivalci zelo priljubljena.

V hiši pred cerkvijo je bil le en razred in shramba za učila. Učiteljica je stanovala pri kmetu Mahkovcu, na Jančah.

če je bila šola dvorazredna, učilnica je bila v cerkveni hiši. Leta 1941 jo je obiskovalo 49 dečkov in 53 deklic, skupaj 102. Poučevala jih je ena učiteljica. Učiteljska knjižnica skupaj s šolsko je štela okrog 100 knjig. S prihodom okupatorja se je tudi župnik umaknil. Nemci so ga čez dva dni iskali. Ker ga ni bilo, so zaplenili in zapečatili župnišče. Prva redna učna moč je bila na Jančah nastavljena v šolskem letu 1940/41, torej tik pred vojno. Hišo pri cerkvi na Jančah je pred približno 130. leti zapustila cerkvi neka faranka iz Koških Poljan. Takratni župnik jo je preuredil v šolo z zasilno učilnico in s tem preselil šolo iz župnišča v podarjeno hišo. Zasilna učilnica je v imenovani hiši ostala do leta 1944, ko so jo Nemci z drugimi hišami požgali. Prva učiteljica na Jančah je bila Ljubljanka Daniela Lobe, in sicer od jeseni leta 1940 do okupacije 1941. leta, ko se je umaknila v Ljubljano k svojim staršem in kasneje službovala na Radiu Ljubljana kot pevka. Po pri-povedovanju domačinov je bila izvrstna učiteljica in med prebivalci zelo priljubljena.

V hiši pred cerkvijo je bil le en razred in shramba za učila. Učiteljica je stanovala pri kmetu Mahkovcu, na Jančah.

je stanovala pri kmetu Mahkovcu, na Jančah.

ŠOLA MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

Iz zapisa v šolski kroniki je razvidno, da so Nemci poslali učitelja, nekega koroškega Slovenca, ki je vztrajal le nekaj tednov. Podnevi je poučeval šolsko mladino, ob večerih se je na tečajih trudil pomemčiti starejše, ki so ga prav kmalu nehali obiskovati. Z njegovim odhodom se je prenehalo šolanje za mladino za čas okupacije do svobode, oziroma do marca 1946, ko se je pričel redni pouk v vasi

Cerkev s šolo in župniščem (slika z naslovne strani časopisa Slovenec, last družine Križaj)

Lukova hiša, v kateri je potekal pouk od leta 1946 do 1953, (foto: M. Marn)

Gabrje, v zasilni učilnici, v Jerantovi hiši. Bilo je 100 šoloobveznih otrok, ki sta jih poučevali dve učiteljici.

ŠOLSTVO PO OSVOBODITVI IN IZVAJANJE POUKA

Odlok o obveznem osemletnem šolanju je izšel leta 1953 in je uzakonil šolsko obveznost od sedmega do petnajstega leta starosti. Učenci so po končanih štirih razredih osnovne šole lahko nadaljevali šolanje v višjih razredih osnovne šole, v nižjih gimnazijah ali drugih srednjih šolah. Prelomnica po vojnega šolstva je bila šolska reforma leta 1958. Splošni zakon o šolstvu je uzakonil osemletno osnovno šolo kot edino obliko obveznega osnovnega šolstva, pozneje so ga dopolnili še sprejeti zakoni in resolucije.

Pionirji so nosili kurirčkovo torbo po nekdanjih kurirskih poteh (fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

Matični list iz leta 1945 (vir: SI ZAL LJU 377, OŠ JANČE, t. e. 1, a. e. 10, Matični listi, I. 1935)

Danes nam je povsem samoumevno, da ima vsak malo večji kraj svojo šolo, kjer so vsem odprta vrata do osnovne izobrazbe. Zavedati pa se moramo, da so obstajali časi, ko je le malokateri kraj imel šolo, katera bi nudila osnovno izobrazbo preprostemu ljudstvu. Janče so imele pred drugo svetovno vojno zasilno šolo poleg župnijskega hleva, med drugo svetovno vojno je bila požgana in uničena skupaj z ostalimi hišami. Po vojni se je začel pouk v marcu leta 1946, ko so v vasi Gabrje, pri kmetu Jakobu Jerantu najeli njegovo kmečko hišo in v njej uredili zasilno učilnico. Na šolo sta bili dodeljeni dve učni osebi, Marija Goltes iz Javora, ki je bila šolska upraviteljica in Ana Gostinčar iz Sv. Jakoba ob Savi. Obe sta stanovali pri kmetu Martinu Novaku v Gabrju.

Iz zapisnika prve redne seje učiteljskega sveta na Jančah, na državni šoli, se je obravnavalo število učencev po oddelkih, določevanje razrednikov, mladinska organizacija in slučajnosti.

Ker se je v kraju zaradi štiriletnje prekinitve rednega šolskega pouka pokazala potreba po izobraževanju izven šolske mladine, se je na šoli organiziral tečaj, ki ga je obiskovalo okrog 20 fantov in deklet. Poučevalo se je: slovenski jezik, računstvo, zgodovino, domoznan-

Predaja kurirčkove torbe (fotodokumentacija Kronika
Državne šole Janče)

stvo, higieno in praktična gospodarska znanja.

Učiteljica prvega oddelka Marija Goltes je poročala, da je bil šolski obisk prav dober. Razen nekaj slučajev prehlada, ni bilo težjih obolenj. Glavni vzrok izostankov od šolskega pouka je bila slaba prehrana otrok z oblačili, predvsem z obutvijo. Pouk se je vršil redno in predpisana učna snov se je obravnavala težje, ker otroci niso imeli nobenih učnih knjig (abecednika). Pisanje je ovirala prenatrpanost učencev v zasilnem prostoru, ki je služil za učilnico.

Učiteljica drugega oddelka Ana Gostinčar je poročala, da je bila učilnica majhna z nezadostnim številom šolskih klopi, kar je še posebno oviralo starejše in večje otroke pri pisanju. Pravilna drža otrok pri sedenju je bila nemogoča. Prvi razred je bil brez učnih knjig, drugi pa je bil po večini naročen na Cicibana, ki jim je nadomeščal čitanko. Šolski obisk je bil v zadnjem času komaj dober, ker so starši zaradi pomanjkanja delovnih moči zadrževali starejše otroke doma.

Na koncu **šolskega leta 1946/47** sta učenki Alojzija in Marija Hribar opravili sprejemni izpit za I. gimnazijski razred v Ljubljani. Zaradi pomanjkanja učiteljstva in neprimernih prostorov se je pouk leta 1948 pričel 15. novembra. Vršil se je v dveh oddelkih, dopoldne prvi, drugi in tretji razred ter popoldne četrti in peti. Učitelj je poučeval

36 ur tedensko z opoldanskim odmorom od 12.00 do 13.00 ure. V tem letu se je ustanovil Pionirski odred in Podmladek Rdečega križa.

Učitelji in učenci so organizirali številne proslave za druge praznike, pele in deklamirale so se drugačne pesmi, učenci so ponosno postajali člani pionirske in mladinske organizacije. Na šoli so vsako leto organizirali proslavo ob obletnici ustanovitve FLRJ, Novoletno jelko, Prešernovo proslavo, sodelovali s kulturnim programom na proslavah ob obletnicah OF ter vedno svečano proslavili 1. in 25. maj.

GRADNJA ŠOLE NA JANČAH

S pripravi so tamkajšnji prebivalci začeli že kmalu po osvoboditvi. Pripravili so les in opeko ter si izborili odobritev potrebnega kredita. Potem pa je prišlo do nesporazuma s prebivalci sosednjih vasi, kje naj bi nova šola stala. Niso se mogli sporazumeti, ali naj bo šola v Jančah ali v Gabrju, in dela so popolnoma zastala.

S prihodom novega učitelja, Franca Mihelčiča, septembra leta 1950 so spet obnovili priprave. Organiziranih je bilo več sestankov, ki pa niso privedli do sporazuma. Nazadnje so prebivalci vasi Gabrje in Vnajarje sklenili, da bodo postavili šolo v Gabrju, pa čeprav brez pomoči drugih vasi. Pridno so se lotili dela. Pripravili so 10 ton apna,

Vaščani, ki so pomagali pri gradnji šole
(fotografija last Janeza Končarja)

okrog 65 m peska, 35 m hlodovine, ves les za ostrežje in 10 m za deske ter okrog 30 m kamenja. Zveza borcev je darovala za šolo ves izkupiček s partizanskega tabora z dne 2. maja. Šolski upravitelj Mihelčič je pridobil 50.000 din podpore od tovarne v Vevčah. Okrajna opekarna v Črnučah je prispevala 2000 kosov opeke. Predilnica v Litiji je dala mizo in stol, pa tudi nekateri drugi so prispevali manjša darila. Vendar je delo spet zastalo, ker so se prebivalci Janč, Tujega Grma in Dolgega Brda uprli, saj je bilo iz imenovanih vasi kar 19 od 65 šoloobveznih otrok. Trdili so, da je središče šolskega okoliša vas Janče, do katere bi imeli vsi otroci približno enako dolgo pot. Hodili so po raznih uradih in si prizadevali, da bi šolo zgradili na Jančah. Iz začaranega kroga tamkajšnji prebivalci niso našli izhoda, zato je vmes odločno posegel Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica. Na sestanku, kjer je bil prisoten tudi predsednik občine, so z glasovanjem in z veliko večino sklenili, da se šola zgradi na Jančah ali pa v neposredni bližini. Za ta predlog je glasovalo več kot polovica prebivalcev iz vasi Gabrje, ter nekateri iz Vnajnarij. Del vaščanov iz Gabrja se ni hotelo udeležiti sestanka, ker so vedeli, da bodo v manjšini, zato so demonstrativno odšli domov. S tem so hoteli razbiti sestanek ali pa zmanjšati pomen sklepov, ki so bili na njem sprejeti. O sestanku je bil sestavljen zapisnik, ki ga je predsednik občine Prežganje naslednji dan odnesel na kraj. 15. avgusta 1952 je gradnjo šole prevzelo Okrajno gradbeno podjetje Ljubljana-okolica ter začelo z izkopi in kasneje betoniranjem. Pri gradnji so največ požrtvovalnosti pokazali ravno vaščani Gabrja in Vnajnarij z raznimi akcijami in prostovoljnimi delom. Opravili so čez 1000 ur. Od zakoličenja gradbenega poslo-pja do pokritja stavbe je preteklo le 26 dni, kar je primer odlične organizacije dela, če upoštevamo izredno težavni dovoz materiala in neugodne vremenske razmere.

29. novembra 1952 so na Jančah praznovali dvojni praznik, dan republike in otvoritev nove šole. Poleg velikega števila domačinov so se v novih prostorih zbrali ljudje iz bližnje in daljne okolice, predsednik OLO Ljubljana-okolica, tov. Miha Berčič, zastopnik Sveta za prosveto in kulturo OLO, tov. Marjan Binter, direktor Gradbenega podjetja Ljubljana-okolica, tov. Jernej Kos, predsednik občine Prežganje, tov. Janez Kavšek ter predsednik upravnega odbora sindikalne podružnice OGRAD, tov. Gabrijel Škulj. Svečana otvoritev je

bila povezana s praznovanjem dneva republike. Tov. Stane Bratun je orisal zgodovino ustanovitve nove Jugoslavije in podal poročilo o požrtvovalnem sodelovanju domačinov pri gradnji šole, s katero se ustvari tudi prosvetno in kulturno središče v tem delu ljubljanske okolice. Govorom je sledil kulturni program, ki ga je izvedla tamkajšnja mladina in ženski mladinski pevski zbor, katerega vodja je bil Franc Mihelčič, takratni učitelj. Nato je predsednik OLO razdelil odlikovanja.

Prva zgrajena šola na Jančah leta 1952
(fotodokumentacija: Kronika Državne šole Janče)

V času gradnje šole, pred njo in po njej je imel pomembno vlogo gradbeni šolski odbor, ki je zbiral gradbeni material, prostovoljne prispevke ter organiziral prostovoljne delovne akcije. Vaščani Gabrja in Vnajnarij so bili prvi pobudniki za gradnjo šole, kar so potrdili tudi s svojim delom in prispevki, opravili so 2534 prostovoljnih delovnih ur, prispevali največ materiala kot tudi denarja.

21. oktobra 1953 je bil opravljen prevzem šolske zgradbe od Gradbenega podjetja Ljubljana-okolica.

V **šolskem letu 1953/54** je bil z uredbo v LRS v šole vpeljan nov predmet - pouk moralne vzgoje. Pouk je potekal dopoldan in popoldan. V tem letu je bil šoli dodeljen še en učitelj in sicer Franc Mole.

V vsakem oddelku so bile štiri skupine. V skupinah, kjer sta bila po dva ali več razredov, se je vršil direktni in indirektni pouk. Na šoli je primanjkovalo učil. V tem času je bil od novembra do marca organiziran tečaj za zdravstvo in prosveto ženske mladine, ki se je odvijal enkrat tedensko po štiri ure.

Šolska stavba je bila popleskana, manjkala je še vodovodna in električna napeljava. Vaščani so si ves čas zelo prizadevali tudi za pridobitev vodovoda in elektrike, vendar se je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev realizacija iz leta v leto zamikala. 21. 12. 1953 je šola dobila mlečno kuhinjo. Za vso preskrbo z živili je skrbel Svet za skrbstvo in zdravstvo Ljubljana-okolica. Kuhali so si učenci sami v kuhinji učiteljskega stanovanja. Po letu 1960 so dobivali vsak dan toplo malico s kruhom, sirom, marmelado in drugim. Z učenci so organizirali akcijo nabiranja jabolk, ki so jih porabili za kuhanje marmelade za potrebe šolske mlečne kuhinje.

Učenci pri pouku v novo zgrajeni šoli
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

V **šolskem letu 1957/58** so bili vpeljani novi učni predmeti spoznavanje prirode in družbe, tehnična vzgoja in gospodinjski pouk, kar pa učencem ni delalo posebnih težav. Učiteljstvo je imelo vsako

Pridelek čebule s šolskega vrta
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

leto organizirane hospitacije na šolah v okolici, nadzor nad poukom so vršili okrajni inšpektorji. S šolsko reformo iz leta 1958 so od leta 1959 naprej veljali učni načrti za osemletno osnovno šolo (razredni pouk od 1. do 4. razreda in predmetni pouk od 5. do 8. razreda).

Pionirji s štafetno palico in vencem pred planinskim domom na Jančah
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

Pri spomeniku padlim borcem II. grupe odredov ob tradicionalni proslavi
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

Leta 1960 so pionirji šole pristopili k tekmovanju Mladih združnikov ter v ta namen ustanovili krožek rejcev malih živali ter sadjarski, v sklopu slednjega so uredili drevesnico na šolskem vrtu. Pionirski odred šole se je prvič prijavil za sodelovanje na Jugoslovanskih pionirskih igrah z naslovom Moj kraj včeraj, danes in jutri.

Iz kronike šole je razvidno, kako velik pomen je imela šola že v tistem času, saj so šolarji vedno sodelovali in imeli pripravljen program za različne šolske in izven šolske dogodke. Šola je bila tesno povezana s krajem in je imela pomembno vlogo pri vseh dogodkih, praznikih, shodih in prireditvah. Imela je Pionirsko organizacijo, pionirski in mladinski pevski zbor, pionirsko zadrugo, streliški, dramski in šahovski krožek.

V **šolskem letu 1960/61** so učenci s pomočjo učiteljstva ustanovili šolsko pionirsko zadrugo z namenom pridelave zelenjave in sočivja za planinski dom Janče. Na vrtu so sadili čebulo, česen, zelje, cvetačo in fižol.

29. novembra 1961 leta so učenci šole Janče od tovarn Saturnus, Izolirke, Papirnice Vevče in Totre v dar prejeli nov televizijski sprejemnik. Za vse je bil to velik in nepozaben dogodek.

Televizija za najvišje stoječo šolo v občini Ljubljana Moste-Polje
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

Šola je s svojimi učenci vsako leto obeležila dan republike, dan JLA z razredno proslavo, pripravila novoletno jelko z obdarovanjem, kulturni praznik Slovencev in obletnico ustanovitve OF, praznik dela.

19. maja 1954 so učenci tekli s štafetno palico na progi Prežganje-Dolsko in s tem prenesli pozdrave Titu za 62. rojstni dan. Na šoli so se vrstile uprizoritve iger domačih in drugih igralskih družin iz bližnje in daljne okolice. Domača družina je uprizorila več iger: Pričarani ženin, Snubec, Zapeljivec, Micki je treba moža, Županova Micka. Gostovali so tudi v Štangi, Javoru in Prežganju.

Člani igralske družine iz leta 1962
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

ŠOLSTVO PO LETU 1963 DO 1990

Prvega septembra 1963 je prišlo do reorganizacije šolske mreže. S tem dnem je postala Državna osnovna šola Janče podružnična šola Osnovne šole Polje in izgubila status samostojne ustanove. V septembru je bila predana vsa dokumentacija-blagajniško in materialno poslovanje. S tem je prenehal delovati šolski odbor in ustanovljen je bil svet staršev.

Starši otrok se z reorganizacijo niso in niso mogli sprijazniti, kajti bilo je obljubljeno, da bo zaradi oddaljenosti otrok organiziran prevoz izpred šole Janče. Predvsem so bili prizadeti učenci iz vasi Janče, Tuji Grm in Dolgo Brdo, učenci iz vasi Gabrje in Vnajnjarje so hodili na avtobus. V prve omenjene vasi ni bilo možno organizirati prevoza niti s kombijem, ker ni bilo cest. Zato je bil problem s strani Sveta staršev predstavljen Občinskemu odboru SZDL Ljubljana Moste - Polje, le ta pa je posredoval pri Svetu za vzgojo in izobraževanje na občini Ljubljana Moste - Polje. Sprejeli so sklep, da se v šol. letu 1965/66 šoli dodeli dodatni učitelj ter se pouk ponovno organizira dvooddelčno z vsemi osmimi razredi. Učenci višjih razredov so ponovno začeli obiskovati pouk v šoli Janče. Zaradi oddaljenosti niso mogli hoditi na avtobus v Besnico, obiskovanje pouka v Štangi je bila le začasna rešitev. Pouk je bil organiziran v dveh oddelkih po dve skupini, vsak oddelek je imel po 6 ur pouka dnevno.

Tito na Jančah (Kronika Državne šole Janče)

Res...? Tito na Jančah?!

Samo da pridemo do sape... Še malo... Tedaj pa: tovariš Tito je stal pred nami in nas ves nasmejan nekaj spraševal. Mi pa kar nič. Vsi zadihani smo končali naš jutranji »sprehod« po gozdu: Miha je našel gob, Jožica Obolnarjeva cvetlic, tretji – saj ne vem, kdo je bil – je odkril prve kostanje. Pagnali smo se po rebri navzgor proti planinskemu domu na Jančah, da bi, da bi... tam pa je bil tovariš Tito in njegova žena in tovariš...

Prvi se je znašel naš gobar. Sprožil je roko v pozdrav in kar sami so se smejali jurčki iz košarice: »Za večerjo Vam jih dam, boste videli, kako so

dobri!« Prisrčen smeh – a že je pristopila Jožica. Od razburjenja so se ji stresle cvetlice iz rok – eno samo je krepko stiskalo v pesti. A od nekje se je za trenutek prikrodel sončni žarek in edina samcata je zažarela v lepoti planinskega jutra. Potem so prihajali za nami še drugi, plezali čez ograjo, se vzpenjali na okna, dež se je vsul...

To je bilo 19. septembra. Dolgo sem rabila, kajne, da sem prišla do sape. Tada: tovarišu Titu sem stisnila roko!

IVANKA BRATUN,
6. razr. osn. šole
Janče

Zapis učenke o sprejemu tovariša Tita na Jančah
(Kronika Državne šole Janče)

19. septembra 1965. leta, dopoldne, ob 11.00 uri, je iz besniške doline na Janče prispel predsednik Jugoslavije, Josip Broz Tito. Pred vhomom v planinski dom so ga pozdravili janški pionirji in Rometov iz Volavelj mu je izročil rdeč cvet.

V šolskem letu 1969/70 ni bilo vpisa v 1. razred.

Leta 1970 so vaščani Gabrja popravljali vodovod, zamenjali so svinčene cevi s plastičnimi.

V šolskem letu 1971/72 je bila šoli zaradi vseh osmih razredov odobrena še ena učna moč in trije oddelki. Ker nove učne moči niso dobili, je en učitelj poučeval dva oddelka ter ure angleščine, drugi učitelj pa en oddelek, v katerem so bili vključeni učenci 6., 7. in 8. razreda. O tej problematiki so se na več sestankih pogovarjali s starši in svetom staršev, kajti poučevanje vseh razredov je bilo za dva učitelja zelo velika obremenitev.

V tem letu je bila organizirana mala šola, ki jo je obiskovalo 6 otrok in se je izkazala za zelo primerno ter koristno, saj je bilo delo v 1. razredu zato lažje, ker so otroci pridobili določene delovne navade. Učenci so prvič sodelovali v bralni znački.

17. junija 1973 je bila na Prežganju organizirana razstava jagod. Učenci so sodelovali z risbami na temo jagod, trije so prejeli knjižne nagrade.

Od junija do jeseni so asfaltirali del ceste v Besnici, kar je bila izjemna pridobitev ne le za Besnico, temveč za celotno krajevno skupnost.

V šolskem letu 1976/77 je prišlo v naših krajih do reorganizacije šolske mreže. Osnovni šoli Sostro je bil s samopriskom dograjen prizidek, s tem dogodkom je bila preimenovana v Osnovno šolo Toneta Trtnika-Tomaža Sostro in centralno šolo za podružnične šole Besnica, Janče, Javor, Lipoglav in Prežganje. Z reorganizacijo je prišlo tudi do menjave šole višjih razredov, ki so prej obiskovali pouk v Polju oziroma na Jančah. Nastopila je težava s poučevanjem tujega jezika. V teh letih so se učenci v Polju in na Jančah učili angleščino – kot tuji jezik, v Sostrem pa nemščino. Težavo so odpravili tako,

da so se učenci, ki so nadaljevali s šolanjem iz Polja, še naprej imeli možnost učiti angleščino, novo prihajajoči pa so se pridružili Sostrčanom pri učenju nemščine kot tujega jezika.

Svet staršev se je zavzel za prešolanje učencev 7. razreda, predlagal uvedbo podaljšanega bivanja na šoli ter organizacijo male šole, ki je bila kasneje tudi organizirana. Za otroke višjih razredov se je organiziral prevoz s šolskim kombijem do avtobusne postaje v Besnici. Prvi voznik je bil Marjan Jelnicar (Tuji Grm), dalje Jane Končar (Koške Poljane), Janez Končar (Gabrje pri Jančah), Alojz Doblekar (Gabrje pri Jančah) in Marjan Bučar (Dolgo Brdo).

Leta 1978 je bilo pred šolo asfaltirano dvorišče, kar je bila velika pridobitev za šolo in kraj, kajti uporabljali so ga učenci za izvajanje športne vzgoje in mladinci, ki so ob nedeljah, pa tudi med tednom, igrali košarko. Drugega junija istega leta, pred proslavo ob obletnici bitke II. grupe odredov se je na tem igrišču odigrala košarkarska tekma med ekipama Slovan in ŠK Trnovo, slednji je tudi zmagal.

Košarkarska tekma med ekipama Slovan in ŠK Trnovo
(fotodokumentacija Kronika Državne šole Janče)

Leta 1985 je sanitarna inšpekcija prepovedala igranje košarke. Po dolgotrajnih prizadevanjih mladine, krajevne skupnosti in občine so se koši ponovno postavili na igrišče leta 1992.

Skozi vas Gabrje se je asfaltirala cesta, saj se je zaradi vse večje prepoznavnosti Janč ter vsakoletnih proslav povečal promet, ki je povzročal dvigovanje prahu.

Rekonstrukcija cestišča skozi vas Gabrje
(fotodokumentacija: J. Končar)

Asfaltiranje ceste skozi vas (fotodokumentacija: J. Končar)

Od leta 1978 dalje je potekal pouk samo do četrtega razreda v dveh kombiniranih oddelkih. Med poletnimi počitnicami je bil zgrajen nov dimnik za centralno kurjavo, postavljena ograja okoli igrišča ter proti sosedom. V šolski zgradbi so prepleskali sanitarne prostore, mlečno kuhinjo in kabinet ter zunanje okvire vseh oken.

V **šolskem letu 1979/80** je učence vseh štirih razredov poučeval en učitelj, z zamikom dveh ur, skupaj je pouk trajal 7 ur. Od 24. septembra do 5. oktobra so zaradi bolniške odsotnosti učitelja, obiskovali pouk v Besnici. Oktobra leta 1982 je v šoli prvič zazvonil telefon. Poleg šole je bil v vsako vas dodeljen en priključek.

Prostovoljno delo krajanov in mladine pri napeljavi telefona
(fotodokumentacija J. Končar)

V vseh povojnih letih do osamosvojitve je v okviru šole deloval Pionirski odred Janko Premrl - Vojko, v katerega so bili vključeni vsi učenci. Njihova glavna naloga je bila ohranjanje tradicij NOB – kurirčkova torba, Titova štafeta, sodelovanje na JPI- jugoslovanskih pionirskih igrah, skrb za partizanska obeležja.

Leta 1983 je bila ustanovljena OO ZSMS, ki je tesno sodelovala s šolo in krajem, pripravljala prireditve, sodelovala na proslavah ob obletnici bitke II. grupe odredov, organizirala plavalne in plesne tečaje,

ekskurzije po Sloveniji in se skupaj s KS Besnica z vsemi silami zavzela za ponovno postavitve košev pred šolo Janče, saj je bil to edini prostor, kjer se je mladina športno udejstvovala. **Leta 1989** je bil ustanovljen Košarkarski klub Janče, ki deluje še danes.

V šolskem letu 1989/90 je prišlo do kadrovske spremembe. Na Janče je prišla poučevat Jožica Ločičnik, ki je ostala tu le eno šolsko leto zaradi odhoda na novo delovno mesto.

To je bil čas slovenske osamosvojitve in čas občinskih prestrukturiranj. Prišlo je tudi do preimenovanja naše centralne šole Sostro iz naziva Osnovna šola Toneta Trtnika Tomaža Sostro v Osnovno šolo Sostro.

ŠOLSTVO PO LETU 1990 DO 2000

V šolskem letu 1990/91 sem jo nadomestila Marjanca Marn in kasneje prevzela tudi vodenje šole. V prvih letih službovanja na Jančah je primanjkovalo finančnih sredstev države za potrebe v šolstvu, ki jih ni bilo malo. Učni pripomočki, knjige, avdiovizualna sredstva in ostala nabava je bila precej odvisna od sposobnosti in spretnosti vodje šole, kako pridobiti sponzorja za realizacijo marsikaterih ciljev. Navezala sem stike z delovnimi organizacijami Izolirko, Papirnico Vevče, Petrolom in Zavarovalnico Triglav, ki so nam sponzorirali mnogo učnih pripomočkov, avdiovizualnih sredstev, družabnih iger in knjig. S pomočjo prizadevnih krajanov in mladincev se je na hodniku uredil gledališki oder z zavesami, na katerem so mladinci že istega leta odigrali igro v treh dejanjih Trije snubci. Stene hodnika so se obložile s tapisonom, ki je bil namenjen razstavljanju likovnih izdelkov učencev ter toplotni izolaciji samega prostora.

Z mojim prihodom so se v šolskih prostorih vršili različni sestanki krajanov, društev, krajevnih skupnosti in občine. Ljudje so se družili, pogovarjali, snovali nadaljnji razvoj kraja ter svoje ideje prenašali odgovornim službam.

V tem letu je podružnična šola Janče vstopila v projekt Uvajanje integriranega pouka, ki ga je vodil Zavod Republike Slovenije za šol-

stvo. V projektu je sodelovalo 28 šol iz cele Slovenije. Z različnimi didaktičnimi materiali ter kulturnim programom se je šola predstavila na regijski razstavi, ki je potekala na OŠ Ledina ter na predstavitvi v Cankarjevem domu. V okviru projekta so bili učenci 1. razreda tudi opisno ocenjeni.

Časopisni članek o predstavitvi integriranega pouka širši javnosti v reviji Otrok in družina, št. 10, okt./nov. 1991, stran 2, 3 (osebni arhiv avtorice)

Dedek Mraz je s seboj pripeljal pevko Simono Weiss (fotodokumentacija Šolska kronika PŠ Janče)

Vsako leto je šola slovesno sprejela prvošolce, s pomočjo sponzorjev organizirala novoletno prireditev s prihodom dedka Mraza in obdarovanjem tako šolskih kot predšolskih otrok, prirejala pustna rajanja, proslave ob 8. marcu in zaključku šolskega leta ter gostila različne gledališke skupine. Poleg tega se je s kulturnim programom vključevala v vse prireditve, ki so se odvijale na Jančah, od jagodnih in kostanjevih nedelj do proslav ob obletnicah bitke II. grupe odredov.

V mesecu maju je bil vedno obeležen teden Rdečega križa s sprejemom učencev v podmladek, spoznavanjem zgodovine, pomena in nalog te humanitarne organizacije. Obiskovali so starejše ter jim pomagali pri vsakdanjih opravilih in razveselili s svojimi likovnimi umetninami.

Pouk je potekal v dveh učilnicah, pozimi je bilo pogosto mrzlo, ker je bilo potrebno sredi noči zakuriti peč, da so se veliki prostori primerno ogreli, kar pa je bilo nemogoče pričakovati od tehničnega osebja, poleg tega je bila napeljava dotrajana in nujno potrebna obnove.

V šolskem letu 1991/92 so bili na šoli spet štirje razredi in posledično dva oddelka, zato je prišla na šolo nova moč, Romana Doles Čož,

Učenci v času osamosvojitve
(fotodokumentacija PŠ Janče)

ki je poučevala oddelek 3. in 4. razreda. Že v naslednjem šolskem letu je prišlo do spremembe normativov in od 1. novembra 1992 pa vse do 1. septembra 2000 je pouk potekal v četverni kombinaciji, z zamikom dveh ur. Tako so učenci 1. in 2. razreda prihajali v šolo dve uri kasneje. Učiteljeva obveznost je bila 29 pedagoških ur tedensko. Delo je potekalo v skladu z veljavno zakonodajo in učnimi načrti. Pouk se je vršil v eni učilnici, druga je bila namenjena za športno vzgojo, en del se je preuredil v knjižnico. Od leta 1994 so učenci obiskovali plesni tečaj, ki ga je vodila plesna šola Fredi.

Vsak skrbi za svojo gredico (foto: M. Marn)

Delo na šolskem vrtu (foto: M. Marn)

Šola je imela že od nekdaj šolski vrt kot učilnico na prostem, kar učencem omogoča pridobivanje praktičnega znanja, zato je imel vsak učenec gredico, za katero je skrbel skozi celo leto. S pridelano zelenjavo se je obogatil jedilnik šolske malice.

Zaključek šolskega leta (fotodokumentacija PŠ Janče)

Leta 1994 se je v Ljubljani odvijal atletski evropski pokal Bruno Zauli. Organizacijski odbor je kot spremljajočo aktivnost sprožil akcijo

ATLETIKA – KRALJICA ŠPORTA, NARIŠI ATLETA in jo izvedel s pomočjo zavoda ter ministrstva za šolstvo. Izmed 800 prispelih del je žirija izbrala 100 najboljših. Zmagal je metalec diska, skupinsko delo učencev podružnične šole Janče.

Metalec diska - nagrajeno likovno delo učencev (osebni arhiv avtorice)

Istega leta se je v okviru programa CRPOV skupaj s KS Besnica, Sekretariatom za kmetijstvo občine Ljubljana Moste-Polje, domačini ter šolo organiziral Prvi slovenski podeželski praznik jagod, ki je postal tradicionalen in še traja, le s to razliko, da ga zadnjih trinajst let organizira Turistično društvo Besnica-Janče. Šola je sodelovala na

razstavi z likovnimi izdelki ter dobrotami, ki so jih pripravili učenci pri kuharskem krožku.

Tudi sama sem se aktivno vključila v program Celostni razvoj podeželja in obnova vasi (CRPOV), kajti tu sem videla še eno priložnost za prepoznavnost kraja in vključitve kraja med občinske strukture, čeprav smo bili že pred tem vključeni z obnovami cest, vodovodov, ipd..

Krajani so v tem času samoiniciativno začeli z urejanjem lokalne ceste Besnica-Gabrje-Janče, bila je zelo ozka, obremenjena s prometom, ki se je iz leta v leto povečeval zaradi številnih prireditev in dogodkov na samem vrhu Janč. Prvi del cestišča je bil asfaltiran v novembru 1995, drugi pa v letu 1996.

Delovna akcija krajanov (foto: M.Marn)

Šola se je aktivno povezovala in sodelovala z društvi: Planinskim društvom Litija, Turističnim društvom Besnica-Janče, Košarkarskim klubom Janče, Klubom učiteljev Ljubljana, KS Besnica in kasneje s Četrtno skupnostjo Sostro, kajti edini prostor, kjer so se lahko odvijali različni dogodki, je bila šola in je še danes, kar je izrednega pomena za same prebivalce kot tudi življenje na podeželju. Šola je tista, ki prispeva pomemben delež h kakovostnejšemu življenju domačinov in obiskovalcev, ki radi zahajajo v svet še dokaj neokrnjene narave in gostoljubnih ljudi.

Kaličopko je spoznaval kombinirani pouk in okolico Janč (foto: M. Marn)

5. aprila 1996 je televizija KANAL A na šoli in v njeni okolici posnela otroško oddajo KALIČOPKO, v kateri je bilo predstavljeno vzgojno-izobraževalno delo v četverni kombinaciji, interesne dejavnosti in projekt o domači obrti-pletarstvu. S kamero in učenci šole smo potovali od posameznika do posameznika, prepotovali okoliške kraje ter zaključili snemanje na vrhu Janč, v planinskem domu, kjer nas je s pesmijo pričakal oktet Povodni mož.

Mi se imamo radi! (fotodokumentacija PŠ Janče)

Obisk Dedka Mraza (fotodokumentacija PŠ Janče)

Kostanjev piknik (fotodokumentacija PŠ Janče)

V šolskem letu 1996/97 so strokovnjaki Instituta Jožef Štefan ponovno opravljali meritve radona in njegovih razpadnih produktov. Stavbo so si ogledali gradbeniki Zavoda za gradbeništvo Slovenije. Zaradi preseženih še dovoljenih meja vsebnosti radona, je Zdravstveni inšpektorat RS izdal odločbo o izvajanju prezračevalnih ukrepov za zmanjšanje vsebnosti radona v prostorih šole.

Šola je z učenci vsako leto organizirala prireditve ob prihodu Dedka Mraza, 8. marcu in materinskem dnevu, sodelovala s kulturnim programom na proslavah ob obletnici bitke II. grupe odredov, tradi-

cionalnih jagodnih in kostanjevih nedeljah, ki jih je organiziralo tamkajšnje turistično društvo, proslavah Planinskega društva Litija in kasneje ZZB NOV Janče.

Leta 1999 se je šola pridružila akciji Mobitela z izdelovanjem ptičjih hišic.

Sprejem prvošolcev leta 1999 (foto: M. Marn)

Učenci so se letno udeleževali tekmovanj, od Cici vesele šole, Vesele šole, Veš? Vem!, Računanje je igra, Evropski matematični kenguru, matematično tekmovanje VIJA, Knjigobube in bili zelo uspešni. Februarja 1998 se je pričelo s poučevanjem fakultativnega pouka angleščine, ki ga je obiskovala večina učencev.

Slovesen je bil vsakoletni sprejem prvošolcev v spremstvu staršev z dobrodošlico, predstavitvijo šole, izbrano pravljico in torto.

Praznovanje 10 letnice delovanja KK Janče
(foto arhiv: KK Janče)

Junija 1999 je Košarkaški klub Janče praznoval 10. obletnico delovanja pod vodstvom Franca Birka. Na igrišču se je zbrala velika množica gostov in domačinov. Ob tej priložnosti je bil izdan bilten kluba, v katerem je zapisano, da so z nastopanjem v območni slovenski košarkarski ligi začeli že v sezoni 1988/89, in sicer v okviru mladinske organizacije Janče. Že prvo sezono so pristali na zelo vidnem 3. mestu.

OBNOVA ŠOLSKE ZGRADBE

Šolska stavba je klicala po obnovi, dotrajanost pohištvene opreme, vodovodne, električne in centralne napeljave, ostrešja, oken, neustrezni sanitarni prostori, kuhinja, ki ni več ustrezala zahtevam zdravstvene inšpekcije ter še posebno povečane vsebnosti radona v šolskih prostorih, so bili zadostni razlogi za obnovo. Tako se je v mesecu novembru 1999 zamenjala strešna kritina, žlebovi in strelovodi.

Šola si je prizadevala urediti tudi prostore za oddelek predšolske vzgoje, kajti otroci potrebujejo druženje, saj so med seboj oddaljeni do 5 in več km, hiše po vaseh so raztresene. Naša večletna prizadevanja so padla na plodna tla in obrodila sadove. Skupaj z ravnateljico, go. Mojco Pajnič Kirn, nama je uspelo prepričati oblast o pomenu obstoja ter širšega delovanja podružničnih šol in nujno potrebne obnove.

Obnova strešne kritine na šolski zgradbi (foto: M. Marn)

Šolsko leto 2000/01 je bilo prelomno. Število učencev se je po desetih letih povečalo do normativa, ki omogoča pouk v dveh oddelkih, v kombinaciji 1. in 2. skupaj ter 3. in 4. skupaj. Na Janče je prišla poučevat Slađana Đorđević. Pouk je bil organiziran v dveh sobicah, sicer namenjenih prenočitvi gostov oz. planincev, v planinskem domu na Jančah, ki ju je odstopilo za potrebe šole v času

njene obnove. Sobici smo preuredili v učilnici, predprostor je bil namenjen garderobi, uporabljali smo zgornje sanitarije. Malico je kuharica pripravljala v kuhinji doma, razdeljevala pa v spominski sobi II. grupe odredov. Pouk in vse dejavnosti so se odvijale po načrtu šole. Cilje športne vzgoje smo v 80 % dosegale z dejavnostmi v naravi ter na jagodnem igrišču, ki je postavljeno na janškem hri-

Učenci nastopajo za planince (foto: M. Marn)

Valentinovo v planinskem domu (foto: M. Marn)

Pouk v planinskem domu Janče (foto: M. Marn)

Učenci in učiteljici na vrhu Janč (foto: M. Marn)

bu. Kljub težjim pogojem dela je šola živela in delala v polni meri, organizirala je Veseli december, Pozdrav pomladi ob materinskem dnevu, sodelovala s kulturnim programom ob EVROPOHODU. Planinski dom so skozi celo leto krasili likovni izdelki učencev.

Začetki obnove šole avgusta 2000 (foto: M. Marn)

Zamenjava oken 2001 (foto: M. Marn)

Obnova se je pričela v zadnjem tednu meseca avgusta 2000 in je trajala vse do junija 2001. Najprej so obnavljali šolski del, kasneje pa še stanovanjski, ki se je preuredil v sodoben vrtec na podeželi. Za postavitev novih košev na igrišču je poskrbel Franc Birk.

Urejanje košarkarskega igrišča pred šolo (foto: M. Marn)

Asfaltiranje dvorišča in igrišča, junij 2001 (foto: M. Marn)

Podružnična šola Janče je skozi celo leto spreminjala svojo podobo in na koncu zablestela v vsem svojem sijaju. Svečana otvoritev prenovljene šole in novih prostorov za vrtec je bila v **sredo, 20. junija 2001**, ob 12.30 uri. V programu so sodelovali otroški pevski zbor in dramska skupina PŠ Janče, otroci vrtca Pedenjped in oktet

Otvoritev prenovljene šole in novih prostorov vrtca,
21. junij 2001 (foto: L. Maren)

Prva generacija učencev v prenovljenih prostorih šole
(Šolska kronika PŠ Janče)

Povodni mož. KK Janče je poskrbel za otvoritveni met na koš, saj so šola, kraj in košarkarji dobili tudi novo igrišče. Otvoritve so se udeležili županja mestne občine Ljubljana, ga. Viktorija Potočnik, predstavniki oddelka za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport, načelnica Službe za izobraževanje, ga. Francka Trobec ter g. Jani Möderndorfer. V svojih govorih sta tako ravnateljica šole kot županja poudarili pomen delovanja podružničnih šol na obrobju Ljubljane. Krajan, starši in otroci so s ponosom občudovali prenovljeno šolsko zgradbo.

Prvič v zgodovini je bilo poskrbljeno za najmlajše, kajti pod isto streho je dobil prostore vrtec Pedenjped – enota Janče, ki je deloval v sodobno opremljeni igralnici z vsem pripadajočimi prostori in opremo. Že prvo leto je bilo vanj vključeno 17 otrok.

V času obnove šole se je rekonstruirala in asfaltirala lokalna cesta Tuji Grm-Janče. Slovesna otvoritev je bila 10. junija 2001.

Nova asfaltirana cesta v hribih (fotodokumentacija PŠ Janče)

Starši in otroci pri zasaditvi lipe (foto: M. Marn)

ŠOLSTVO PO LETU 2000 DO 2012

V šolskem letu 2001/02 smo zasadili šolski sadovnjak, kajti med otroki, ki prihajajo v podružnično šolo Janče in kasneje nadaljujejo šolanje na matični šoli v Sostrem, so bili tudi otroci s kmetij, ki se v zadnjih letih preusmerjajo v naravi prijazno in bio predelavo sadja.

Obiranje v sadovnjaku (foto: M. Marn)

Preusmeritve teh kmetij temeljijo na globalnem preusmerjanju načinov pridelave, promocije, trženja in prodaje pridelkov v okviru Sadne ceste med Javorom in Jančami.

Takšen kmetijsko-pridelovalno-turistični koncept razvojne vizije območja zahteva ustvarjalne in široko izobražene gospodarje kmetij. Za doseg tega cilja pa je potrebno že zgodnje ter stalno načrtno usmerjanje prihajajočih kmetij. Glede na dejstvo, da je ravno na tem območju veliko otrok s preusmerjenih kmetij, izražen ustvarjalni in delovni interes s strani šole, staršev in kmetijskega oddelka pri mestni občini Ljubljana, smo pod strokovnim vodstvom Franca Kotarja zasadili vzorčen sadovnjak na obstoječem šolskem vrtu in na brežinah okoli šole. Ob glavni cesti pa je bil zasajen češnjev drevored. Učenci vzgajajo drevesa, zanje skrbijo skozi vse leto, ob tem pridobivajo znanja o življenju rastlin na najboljši možni način, v naravnem okolju.

V tem času sem se aktivno vključila v občinski projekt, ki ga je vodil Oddelek za gospodarske dejavnosti in turizem, Služba za kmetijstvo in upravne zadeve pri mestni občini Ljubljana z namenom osveščanja in spodbujanja prebivalstva k nadaljnjemu razvoju območja, ki omogoča prebivalcem dobro preživetje in približa te kraje tako Ljubljancanom kot ostalim prebivalcem Slovenije. Imenoval se je Sožitje med mestom in podeželjem.

Sadovnjak pod drobnogledom (foto: M. Marn)

S šolskim letom 2003/04 smo prvič vpisali učence v prvi razred devetletne osnovne šole. Vsa leta uvajanja je bilo na šoli pet razredov ali bolje rečeno pet generacij otrok. Število učencev je temu primerno naraščalo. Pouk je še vedno potekal v dvojni ali trojni kombinaciji. Ob koncu šolskega leta nismo več izdajali dolgoletne oblike izkaza o šolskem uspehu, ki je bila nazadnje preoblikovana ob osamosvojitvi. Učenci so bili ocenjeni opisno.

12. maja 2004 je posebna žirija organizacije Europäische ARGE Landentwicklung und Dorferneuerung s sedežem na Dunaju preverjala podatke iz prijave na evropski razpis Evropska nagrada za obnovo vasi 2004, na katerega se je prijavila Sadna cesta in v sklopu katere tudi

Člani komisije ARGE ter predstavniki Slovenije (foto: M. Marn)

šola Janče izvaja aktivnosti. Komisiji smo predstavili, kako poteka prenos tradicionalnih znanj - izdelave rož iz papirja ter s šolskim sadovnjakom. Aktivnosti so prispevale h krepitvi identitete, prepoznavnosti šole, povezovanju s krajem in širšo okolico, k razmišljanju o pomenu podeželskega prostora in samega življenja na podeželju.

Delavnica izdelave rož (foto: M. Markovčič)

Šola je v **letu 2005** prejela priznanje za sodelovanje in pomemben prispevek k razvoju Planinskega društva Litija. Turistično društvo Moste – Polje je v okviru vsakoletne akcije Čisto in urejeno okolje šoli podelilo priznanje za skrb pri vzdrževanju in ohranjanju čiste in urejene okolice ter lepote slovenske pokrajine.

Priznanje PD Litija
(Šolska kronika PŠ Janče)

Priznanje TD Moste – Polje
(Šolska kronika PŠ Janče)

V sklopu projekta »Sožitje med mestom in podeželjem« je bila na Jančah leta 2005 organizirana predstavitev osnutka elaborata razvojnega programa podeželja in poslanstvo Zavoda za razvoj podeželja, CIZA, ki je nastal kot organizacija partnerskih občin sodelujočih v tem projektu z namenom podpornega okolja za vse tiste, ki si želijo sprememb na podeželju. Skrbi za stalno kontinuiteto v razvoju podeželja. Skupno nastopa in zastopa lokalne skupnosti v regiji, državi in EU ter skrbi, da oplemeniti vložena sredstva lokalnih skupnosti.

Ohranja značilnosti slovenskega podeželja. Razbija tabuje, sprejema novosti, se jim prilagaja ter išče najboljše rešitve za posameznika in ljudi v okolju, v katerem živijo. Ohranja aktivno življenje na podeželju in hkrati ustvarja sožitje med mestom in podeželjem.

Dobrodošlica s češko in hrvaško pesmijo
(foto: M. Marn)

predstavljena Slovenija po pokrajinah s pesmijo, besedo in sliko in se zaključila v domačem kraju z janško himno. Povezovalno besedilo je bilo brano v treh jezikih (slovenskem, češkem in hrvaškem). Vse goste so učenci ob koncu obdarili s slovenskim šopkom - vrtnice izdelane na tradicionalni način v barvah slovenske zastave.

Sprejem gostov pred šolo
(foto: M. Marn)

10. junija 2006 je šola organizirala nepozaben sprejem za goste iz Vilemova na Češkem, s katerimi je navezalo stike TD Besnica Janče ter iz Kutine na Hrvaškem, s katerimi sodeluje CIZA, Zavod za razvoj podeželja. Vseh 21 učencev je bilo vključenih v kulturni program, s katerim je bila

Obdarovanje gostov s slovenskimi šopki (foto: M. Marn)

TD Besnica-Janče je vse sodelujoče učence nagradilo z ekskurzijo v Tehniški muzej Bistra ter ogledom izvira Ljubljane in skupnim kosilom v gostišču Močilnik na Vrhniki.

Po izvrstni promociji Slovenije na nagradnem izletu
(foto: M. Marn)

Dober glas seže v deveto vas in v jeseni smo na šoli gostili Kitajce in Latvijke ter jim skozi kulturni program predstavili zgodovino kraja in šole ter predvsem obšolske dejavnosti, s katerimi krepimo identiteto kraja, prispevamo k lažjemu razumevanje posebnosti podeželskega prostora in pomena dela ter življenja na podeželju, ohranjamo in prenašamo tradicionalna znanja na mlade.

Sprejem gostov iz mesta Chengdu na Kitajskem (foto: M. Marn)

Gostje iz Latvije na usposabljanju v Sloveniji pod vodstvom CIZE, Zavoda za razvoj podeželja v janški šoli (foto: M. Marn)

Glede na vsestranske izven šolske dejavnosti šole s poudarkom na turistični dejavnosti se je ustanovil Turistični podmladek šole Janče, kar je bil velik interes tako šole kot Turističnega društva Besnica-Janče, saj je območje turistično zelo privlačno in še polno neodkritih posebnosti. Zato je bila organizacija podmladka, ki je z raziskovanjem posebnosti kraja in prispevanjem idej o možnostih oblikovanja ponudbe ter promocije podeželja, odlična in enkratna priložnost za nadaljnje usmerjanje mladih za turistične dejavnosti.

Članek v časopisu Kmečki glas ob nastopu na Ljubljanskem gradu ob promocijskem dnevu petih občin, vključenih v projekt Sožitje med mestom in podeželjem, 2007, št. 25, stran 18, 20. junij 2007, (arhiv M. Marn).

Darila naših gostov

Raziskovalci domačega kraja (Šolska kronika PŠ Janče)

Zgodovinska, kulturna in ostala dediščina je bila učencem vedno zanimiva, še posebno, če so lahko raziskovali na terenu, zbirali stare predmete, se pogovarjali s starejšimi krajani, zato smo se v **šolskem letu 2006/07** lotili raziskovanja preteklosti, od zgodovine kraja, vaških legend, posebnosti, rokodelstva, nošenja prvih noš na tem območju. Že vzpostavljeno sodelovanje z Mestno občino Ljubljana, CIZO, Zavodom za razvoj podeželja, Turističnim društvom Besnica – Janče smo še okrepili in v tem letu z učenci izdelali raziskovalno nalogo z naslovom »MODROST STARE MAME V DEŽELI JAGOD« odrsko predstavitev ter razstavni pano pod naslovom Modrost stare mame v deželi jagod in se prijavili na festival Turizmu pomaga lastna glava. Šola je bila soorganizator tako regijskega (20. 3. 2007 v Zadvoru) kot državnega festivala (19. in 20. 4. 2007 v OŠ Sostro in dvorani zadružnega doma), zmagali na regijskem festivalu, na državnem pa prejeli zlato priznanje za sodelovanje. Soorganizatorja obeh festivalov sta bila Turistična zveza Slovenije in Turistično društvo Besnica – Janče, ki se je izkazalo kot odličen gostitelj, ker se je zavedalo pomena razvijanja turističnih dejavnosti že pri najmlajših, kajti prihodnost vzhodnega ljubljanskega podeželja je predvsem v turizmu.

Sprejem župana, g. Zorana Jankoviča pred centralno šolo Sostro, 20.3.2007 (Šolska kronika PŠ Janče)

Zmagovalci regijskega tekmovanja Turizmu pomaga lastna glava (Šolska kronika PŠ Janče)

Priznanja za sodelovanje na državnem tekmovanju
(Šolska kronika PŠ Janče)

Priznanje TZS šoli
(Šolska kronika PŠ Janče)

Odrsko predstavo z naslovom V deželi jagod smo odigrali kar enaindvajsetkrat. Predstavili smo jo tudi na mednarodni konferenci INTER-REG IIIC FUTOURISM, Integrated and Sustainable Development of Tourism Regions v Moravskih Toplicah, in sicer v sklopu predstavitev celotnega projekta **Modrost stare mame v deželi jagod**. Udeleženci konference so bili navdušeni in še danes niso pozabili malih gledaliških mojstrov.

Odrska predstava V deželi jagod
(foto: M. Marn)

Igralska skupina (foto: J. Pintar)

TD Besnica – Janče je skupino, ki je z vestnim in vztrajnim raziskovalnim delom pripravila nalogo in sodelovala na festivalu, za nagrado peljalo v Benetke, kjer si je ogledala znamenitosti mesta na vodi.

Nastop na mednarodni konferenci (foto: M. Marn)

Spoznavanje bogate preteklosti Benetk z vodstvom društva (foto: M. Marn)

Športno društvo Janče je 16. septembra 2007 odprlo rekreacijski center, ki se nahaja pod planinskim domom Janče. Kulturni program ob tej svečanosti je pripravila šola Janče.

Otvoritev rekreacijskega centra (foto: M. Marn)

V šolskem letu 2008/09 so prag učenosti prestopili trije prvošolci. Leto je bilo zanimivo in polno aktivnosti.

Prvi šolski dan leta 2008 (foto: N. Končar)

Varovanci CUDV Draga na obisku

Liise Hame s Finske (foto: J. Pintar)

Zborček PŠ Janče (foto: M. Marn)

Na taboru v
Črmošnjicah (foto: M. Marn)

Druženje z gasilci PGD Prežganje (foto: N. Končar)

Prve igre brez meja na Jančah (foto: M. Marn)

15. novembra 2008 se je v prostorih šole zbrala mladina z namenom, da pripravi igro z okolje varstveno vsebino avtorice Marie Chlare Machado v priredbi Josipa Pintarja. Gledališko skupino so poimenovali ART. ECO z janškega hribovja. Premiero je doživela 13. aprila 2009 v dvorani Zadrúžnega doma Zadvor in požela bučen aplavz.

Premierni nastop (foto: M. Marn)

Razmišljajoča pogleda (foto: M. Marn)

Ker šola veliko pozornost posveča spoznavanju prednosti življenja in dela na podeželju ter ga s tem učencem tudi približuje, je centralna šola skupaj z vsemi podružnicami 15. novembra 2008 podpisala Sporazum o pristopu in aktivnem sodelovanju v LEADER LAS »Sožitje med mestom in podeželjem«. LEADER je četrti razvojni steber v nacionalnem programu razvoja podeželja in je usmerjen v spodbujanje podeželskih prebivalcev k razmisleku o dolgoročnem razvojnem potencialu njihovega lastnega okolja tako, da je rezultat oblikovana razvojna strategija in realizirani projekti v okviru le-te.

S podpisom sporazuma je šola prevzela svoj del odgovornosti za kvalitetno sodelovanje pri delovanju in izvajanju nalog Lokalne akcijske skupine. Dobro poznavanje vseh prednosti tega programa in moje aktivno sodelovanje pri oblikovanju LAS je rodilo prvi projekt vseh štirih podružničnih šol (Besnica, Janče, Lipoglav in Prežganje), ki se imenuje

PODRUŽNIČNA ŠOLA – GIBALO RAZVOJA.

Leta 2009 smo s projektom zelo uspešno kandidirali ter pridobili sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

Z izvajanjem aktivnosti v okviru projekta se otrokom na podeželju omogoča raznoliko ponudbo dopolnilnih aktivnosti, ki omogočajo razvoj sposobnosti in vrednot preko naslednjih ciljev:

- dvigovanje kakovosti življenja otrok na samem podeželju,
- približevanje ekološke problematike in razvijanje ustvarjalnosti otrok,
- zagotavljanje možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa po načelu enakih možnosti,
- prenos znanj med generacijami in različnimi akterji ljubljanskega podeželja – izraba notranjih možnosti,
- razvijanje socialnega kapitala.

Pestra izbira dejavnosti pa vključuje: medsebojne obiske podružničnih šol z ogledi posebnosti krajev, pravljичno-pustolovske potepe po vzhodnem delu ljubljanskega podeželja z odkrivanjem vaških posebnosti, igre brez meja, peko kruha in peciv na tradicionalni način, učenje ljudskih pesmi in plesov, izdelavo rož iz papirja in velikonočnih butar, izdelkov iz naravnih in odpadnih materialov z vidika ekologije, opazovanje okolice ter fotografiranje naravnih lepot, kulturne dediščine in posebnih trenutkov pri samem izvajanju nalog, skupna kulturno-zabavna druženja NA VASI JE LEPO s predstavitvijo rezultatov ter promocijske aktivnosti na različnih dogodkih po Sloveniji, izdajo koledarja. Na skupnih druženjih so pridobljene nove možnosti spoznavanja vrstnikov in širšega medsebojnega povezovanja, spoznavanje kulturne in etnološke dediščine in razvijanje socialnega kapitala, ki se izraža, ko stopamo v medsebojne odnose z drugimi ljudmi, kajti učili so se medsebojnega dialoga, navezovanja stikov, povezovanja, graditve zaupanja in spoznavali možnost izbire. Pri tem so bile največkrat uporabljene metode praktičnega dela, raziskovanja, izkustvenega učenja ter najrazličnejše oblike iger, saj jih otroci potrebujejo, poleg tega se skozi igro tudi na neformalen način veliko naučijo. Zanje je to dobrodošla in kakovostna sprememba v včasih že kar dolgočasnem prostem času.

Staršem in ostalim prebivalcem so šole na široko odprle vrata, jim predstavile osnovno poslanstvo in jih povabile k aktivnem sodelovanju, kajti nekateri posamezniki imajo pomembna znanja za naše otroke. Šole so med seboj povezale ne samo otroke, pač pa tudi starše in ostale krajane, kar do sedaj ni uspelo še nobenemu predsedniku četrtne ali nekdanje krajevne skupnosti.

Projekt teče že šesto leto. Posebnost je tudi v različnosti tematike, za katero smo se na skupnih sestankih odločale sodelujoče učiteljice:

- leto 2009: OHRANIMO PRETEKLOST - STOPIMO V PRIHODNOST,
- leto 2010: MOJ DOMAČI KRAJ,
- leto 2011: ŠEGE IN NAVADE V DOMAČEM KRAJU,
- leto 2012: DIŠI PO PODEŽELJU – KULINARIKA DOMAČEGA KRAJA,
- leto 2013: KMEČKA OPRAVILA,
- leto 2014: TURISTIČNI SPOMINEK.

Iskanje po zmajevih sledih (foto: M. Marn)

Rožice za zmaja (foto: M. Marn)

Otrokom in odraslim smo uspeli izboljšati kakovost življenja na podeželju, zagotoviti možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa po načelu enakih možnosti in hkrati vzgajati v ekološkem duhu, razvijati ljubezen do narave z omogočanjem neposrednega osebnega stika s poudarkom na ohranjanju naravne in kulturne dediščine.

1. igre brez meja na Jančah (foto: T. Pleško)

Molža krave po janško (foto: M. Štefelin)

Na prvi predstavitvi pred Mestno hišo Ljubljana (foto: M. Marn)

Danes je projekt razširjen v treh občinah: Ivančni Gorici, Mestni občini Ljubljana in Škofljici. V njem zelo aktivno sodeluje 9 podružničnih šol, 260 otrok in preko 30 učiteljic, turistična, kulturna, športna, gasilska in druga društva, interesna združenja ter posamezniki.

Edinstveni dogodek, pri katerem je šola zelo aktivno sodelovala in bila med glavnimi organizatorji poleg Športnega društva Janče, je bilo **Vseslovensko srečanje vasi Gabrje/Gaberje**, ki se je odvijalo **20. junija 2009**, na športnem igrišču pred šolo. Udeležilo se ga je osem vasi.

Dobili smo kozolec (foto: M. Marn)

Mlaj za veliki dan (foto: M. Marn)

Učenci, starši in krajanje brhke ter mične vasi Gabrje so predstavili svoj domači kraj s pesmijo, plesom in zgodovinsko razstavo ter predstavitev šolskih kot tudi izven šolskih dejavnosti.

Učenci šole in otroci vrtca skupaj prepevajo (foto: J. Pintar)

Utrinek z razstave (foto: M. Marn)

Podžupan podeljuje pokale
(foto: J. Pintar)

Nastopajoči šolarji PŠ Janče (foto: J. Pintar)

Šola je v **šolskem letu 2009/10** organizirala več prireditev ter svoje delo z učenci predstavila na različnih dogodkih v kraju in širši okolici.

1. decembra 2009 je pripravila prireditev **»OTROCI ZA OTROKE«**, katere so se udeležili predstavnica varuhinje človekovih

Razstava otroških likovnih del
(foto: J. Pintar)

pravic, oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje, odseka za razvoj podeželja in mnogi drugi.

Gostji dogodka na prireditvi »Otroci za otroke« (foto: J. Pintar)

Skupina ART. ECO za mlajše otroke (foto: J. Pintar)

11. decembra istega leta smo pripravili razstavo v ART CENTRU, bivšemu Pionirskemu domu z naslovom **POKLON LJUBLJANI**. Slovesno odprtje se je začelo ob 11.00 uri, ki ga je vodila Viktorija Potočnik. S svojim obiskom nas je razveselil tudi župan MOL, Zoran Jankovič.

Na otvoritvi (foto: J. Pintar)

Šopek za župana (foto: J. Pintar)

Poklon šoli Janče (foto: J. Pintar)

PŠ Janče za Ljubljano

Šestega februarja 2010 je bila v zadružnem domu v Zadvoru prvič organizirana prireditev Promocijski dan podeželja, na katerem se je predstavilo 13 podružničnih šol iz štirih občin: Grosuplje, Ivančna Gorica, Mestna občina Ljubljana in Škofljica. Učenci so na plakatih predstavili svoj domači kraj ter odigrali krajši odrski nastop. Za njihovo zabavo je poskrbel čarovnik Grega.

Promocijski dan podeželja petih občin, 2010 (foto: J. Pintar)

V juniju 2010 je bila šola gostiteljica prireditve **NA VASI JE LEPO**, ki se odvija v okviru projekta **PODRUŽNIČNA ŠOLA – GIBALO RAZVOJA**, vsako leto na drugi šoli in kraju. Na ta način učenci spoznavajo različne kraje, njihove posebnosti in navezujejo nove stike z vrstniki.

Skupina SVIT (foto: J. Pintar)

Udeleženci prireditve (foto: J. Pintar)

Ples »rašpla« (foto: J. Pintar)

Junija 2001 ustanovljen vrtec v prostorih Podružnične šole Janče je postajal vedno bolj pretesen, saj se je število vključenih otrok povečevalo, zato je njihovi prošnji po šolskih prostorih – telovadnici prisluhnila šola in jim jo odstopila v uporabo z avgustom 2010.

»Moj kraj-moj ponos« na ogled (foto: J. Pintar)

Otroci vrtca v šolski učilnici (foto: arhiv vrtca Pedenjped, enota Janče)

V šolskem letu 2010/11 sta prestopili šolski prag dve prvošolki. Skupaj je bilo v dveh oddelkih 12 učencev. V tem letu je bila v obe učilnici nameščena popolnoma nova računalniška oprema, ki je bila kupljena v okviru projekta **VAŠKA UČNA TOČKA**. Tako smo pouk lahko popestrili z učenjem s pomočjo računalnika.

Prvič v šoli (foto: M. Marn)

Učenci 3. in 4. razreda (foto: M. Marn)

Poudarek v tem letu je bil na učenju z raziskovanjem pri naravoslovju in tehniki ter spoznavanju okolja. Vključeni smo bili v projekt FIBONACCI, katerega cilj je pri učencih razvijati eksperimentalne veščine, naravoslovno mišljenje, sposobnost reševanja problemov, kreativnost ter kritičnost.

Raziskovanje delovanja elektrike
(foto: M. Marn)

Projekt Fibonacci

Igrica Najlepše darilo (foto: M. Marn)

Plesni nastop (foto: M. Marn)

Pri pletarju (foto: M. Marn)

Izdelava slovenskih šopkov
(foto: M. Marn)

Na pustni torek (foto: M. Marn)

Igranje skeča V trgovini
(foto: D. Klančič)

Učenci - recitatorji (foto: D. Klančič)

V šolskem letu 2011/12 se je skupina vrtca preselila v malo učilnico, saj se je začel pouk izvajati v trojni kombinaciji, ker ni bilo vpisa v prvi razred. Vse učence je poučevala ena učiteljica.

28. septembra je šolo obiskala novinarka Julijana Bavčar z namenom, da si ogleda šolski sadovnjak. Učenci in učiteljica smo tisti dan obirali dozorelo sadje, jabolka in hruške. Bila je navdušena nad zavzetostjo in veseljem učencev, ko so skrbno trgali sadje z dreves in ga zlagali v lesene zaboje.

Darovi šolskega sadovnjaka (foto: J. Bavčar)

Na novoletni prireditvi so učenci zaigrali igrico Gledališče živalskega vrta in navdušili zbrano publiko. Skozi celo leto se je odvijalo mnogo različnih aktivnosti, ki so prispevale k popestritvi pouka kot tudi izboljšanju kakovosti preživljanja prostega časa.

Priprave za nastop (foto: M. Marn)

Plešejo (foto: M. Marn)

Turizem in prosti čas (foto: M. Marn)

Učenje šivanja (foto: M. Marn)

Priprava orehovitih štrukljev (foto: M. Marn)

Kuhanje marmelade iz jagod
(foto: M. Marn)

Petje Zdravljice na državnem
tekmovalstvu v petankah

Sodelovanje na
4. igrah brez meja (foto: M. Marn)

Nastop na proslavi
II. grupe odredov (foto: M. Marn)

Kuhanje jagodne marmelade
(foto: M. Marn)

Jagode in čokolada (foto: J. Pintar)

Razstava na PŠ Krka (foto: J. Pintar)

Z ladjico po Ljubljani (foto: Maja S. Dobravec)

6. junija 2012 so bili na obisku predstavniki Mestne občine Ljubljana, podžupanja MOL, načelnici Oddelka za gospodarske dejavnosti in upravne zadeve, Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje s sodelavci, vodja službe za razvojne projekte in investicije, predstavniki Zavoda za turizem, Regionalne razvojne agencije ljubljanske urbane regije ter člani odbora gospodarske dejavnosti, turizem in kmetijstvo. Gorazd Maslo in Maruška Markovčič sta jim predstavila potek razvoja podeželja na vzhodnem območju občine ter projekte. Tudi sama sem predstavila projekte, s katerimi se ukvarjamo izven pouka.

ŠOLSKO LETO 2012/13

Šolsko leto 2012/13 je prineslo dodatno učiteljsko moč, saj normativi za trojno kombinacijo omogočajo drugega učitelja v razredu, zato je na šoli poučevala še Mateja Štefelin. Vzgojno-izobraževalno delo je potekalo nemoteno, kljub zahtevnosti poučevanja v trojni kombinaciji, saj so bile uporabljene sodobne metode dela, od raziskovanja, izkušenskega učenja, praktičnega dela, učenja z računalnikom. Navajali so se na samostojno delo, pri čemer so vedno najprej izdelali načrt in potem po stopnjah uresničevali korake do cilja. Šola je nadaljevala s tesnim sodelovanjem s krajem, širšo okolico, društvu in Mestno občino Ljubljana in začele so se odvijati intenzivne priprave za nadgradnjo šolske stavbe.

Prvošolci (foto: M. Marn)

Razstava v Ljubljani (foto: M. Štefelin)

Nastop v Ljubljani (foto: M. Štefelin)

Zvezdica in zlate niti (foto: M. Marn)

Priprava zavitka (foto: M. Štefelin)

Harmonikarji Simona Bučarja
(foto: J. Pintar)Dobrodošlica iz Sisačko Moslavačke
županije (J. Pintar)

Skupna novoletna prireditev (D. Klančič)

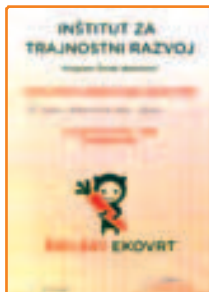

Izdelali janško zvezdico (M. Marn)

7. marca 2013 je Podružnična šola Janče **prejela znak ŠOLSKI EKOVRT (častna listina in izjava)** za vzorno urejen in odlično oskrbovan šolski sadovnjak. Podeljeval jih je Inštitut za trajnostni razvoj v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje ter ministrstvom za šolstvo in šport.

Obrezovanje dreves (foto: M. Marn)

Postavljanje kompostnika (foto: M. Marn)

26. maja 2013 je prejela priznanje **NAŠA SLOVENIJA 2012** v četrti izmed petih kategorij: izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje, ki ga podeljuje Gibanje za ohranjanje in uveljavljanje slovenske kulturne in naravne dediščine/krajine **KULTURA NATURA SLOVENIJA** za projekt **PODRUŽNIČNA ŠOLA – GIBALO RAZVOJA**.

Prejem priznanja za projekt »PŠ - Gibalo razvoja« (foto: J. Pintar)

30. maja 2013 je šola organizirala prireditev SLOVO OD ŠOLE, kajti v juniju so se pričela prva gradbena dela, ki jih je na razpisu dobilo podjetje DEMA PLUS, inženiring d.o.o. iz Ljubljane. Notranjo opremo pa je izdelala in montiralo podjetje ATLAS OPREMA Ljubljana.

V času od 6. junija do 16. decembra 2013 se je pouk odvijal v dveh malih sobicah v domu na Jančah, ki sta jih prijazno odstopila v uporabno najemnika Zdenka in Tone Selko. Pouk je potekal v trojni kombinaciji, poleg mene je poučevala še Helena Škufca.

Prvi šolski dan v planinski sobici (foto: M. Marn)

Pri malici (foto: M. Marn)

Zahvala za gostovanje (foto M. Marn)

Kvalitetno delo z učenci, vodenje dodatnih in zanimivih izven šolskih dejavnosti, sodelovanje na vseh prireditvah v kraju in mnogih po Sloveniji, povezovanje z društvi in organizacijami, velika mera razumevanja in posluha za vsakogar so nas privedle do širše prepoznavnosti šole doma in v tujini. Obiski na šoli so se kar vrstili in se še vedno. Učenci pa so ponosni nase, na svojo šolo in domači kraj.

NADGRADNJA PODRUŽNIČNE ŠOLE JANČE

Podružnična šola Janče je dom prav vseh, najmlajših, ki so deležni varstva in vzgoje, osnovnošolcev, ki poleg pridobivanja znanja aktivno sodelujejo pri izven šolskih dejavnostih, mladine, katera svoj prosti čas namenja izpopolnjevanju pevskih sposobnosti v mešanem pevskem zboru ZORA JANČE, razvija igrske talente v gledališki skupini ART. ECO, se udeležuje različnih tečajev, od prve pomoči, priprave slaščic, mešanja pijač, aranžiranja sadja in zelenjave, osnove strežbe, oblikovanja notranjih prostorov, srednje in starejše generacije, ki se z navdušenjem spoprijema z osnovami računalništva ter učenja angleščine. Torej šola kot center vseživljenjskega učenja, kar pa je

cilj Strategije vzgoje in izobraževanja naše občine. Domača društva, CIZA, Zavod za razvoj podeželja, četrtna skupnost in občina prav tako uporabljajo šolske prostore za izvajanje sestankov, delavnic in srečanj.

Delavnica oblikovanje umetnin iz sadja in zelenjave
(foto: M. Marn)

Šolski prostori so postali premajhni za vse te dejavnosti, zato se je rodila ideja o ureditvi dodatnih prostorov na podstrešju šole, ki so jo podprli Četrtna skupnost Sostro, Športno društvo Janče, Turistično društvo Besnica Janče, Mešani pevski zbor ZORA Janče, Košarkarski klub Janče, Mestna knjižnica Ljubljana in seveda občina. Pričela se je pripravljati potrebna dokumentacija, ki ji ni bilo videti konca.

Domača gledališka skupina ART. ECO
(foto: M. Marn)

Pridobivanje računalniških znanj (foto: M. Marn)

Prvošolci in drugošolci pečejo tradicionalni krompirjev kruh (foto: M. Marn)

Pa vendar, le-ta je bila dokončno potrjena februarja 2013, ko so začeli s pripravami javnega naročila za izbor izvajalca gradbenih del ter dobave opreme.

Lončarska delavnica za vse generacije (foto: M. Marn)

Demontaža junij 2013 (foto: M. Marn)

Konec šolskega leta 2012/13 se je pričel izvajati projekt **OBNOVA PODSTREHE POŠ JANČE ZA POTREBE UREDITVE VAŠKE UČNE TOČKE IN VRTCA PEDENJPED-ENOTA JANČE**, ki ga je financirala Mestna občina Ljubljana in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

September 2013 (foto: M. Marn)

Oktober 2013 (foto: M. Marn)

Oktober 2013 (foto: M. Marn)

November 2013 (foto: M. Marn)

Upravna enota Ljubljana je **16. decembra 2013** izdala **UPORABNO DOVOLJENJE**.

UČITELJI V ZGODOVINI ŠOLSTVA NA JANČAH

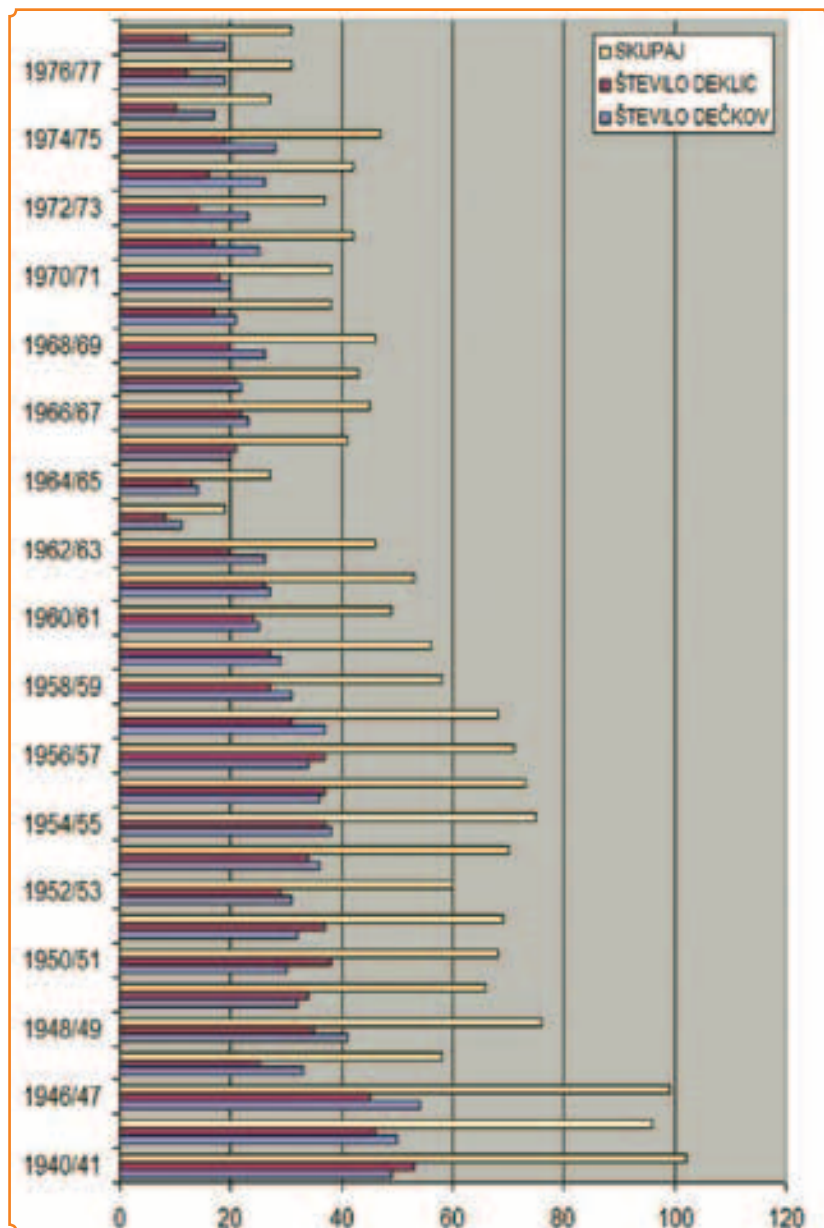
	IME IN PRIIMEK	POUČEVANJA
1.	Franc Kunstelj	1875-1887
2.	Avgust Turk	1887-1891
3.	Janez Dobnikar	1891-1929
4.	Tomaž Plešič	1903-1905
5.	Kren Adalbert	1905-1906
6.	Franc Verce	1929-1935
7.	Ivan Drešar	1935-1940
8.	Daniela Lobe	1940-1941
9.	Marija Goltes	1945-1946
10.	Ana Gostinčar	1945-1947
11.	Jože Velušček	1946-1947
12.	Božena Kocmur	1947-1948
13.	Andrej Berčič	1947-1949
14.	Nika Antičević	1949-1950
15.	Franc Mihelčič	1950-1954
16.	Marijan Jemec	1954-1955
17.	Antonija Vrečar	1954-1958
18.	Alojzij Možina	1955-1989
19.	Bojan Fertin	1958-1959
20.	Bernard Urbančič	1959-1960, 1961-1962
21.	Magda Črne	1960-1961
22.	Rado Novakovič	1962-1963
23.	Štefanija Možina	1965-1979
24.	Ivanka Zabukovec	1971-1972
25.	Doroteja Brandstatter	1973-1974
26.	Andrej Možina	1980-1981
27.	Jožica Ločičnik	1989-1990
28.	Marjanca Marn	1. 9. 1990 -
29.	Romana Doles – Čož	1991-1994
30.	Sladana Đorđević	2000-2011
31.	Mateja Stefelin	2012-2013
32.	Helena Škufca	1. 9. 2013-

Preglednica 1: Učitelji na Jančah, viri: Kronika župnije Janče, Kronika Državne šole Janče, Šolska kronika PŠ Janče

UČENCI V ZGODOVINI ŠOLSTVA NA JANČAH

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO DEČKOV	ŠTEVILO DEKLIC	SKUPAJ
1940/41	49	53	102
1945/46	50	46	96
1946/47	54	45	99
1947/48	33	25	58
1948/49	41	35	76
1949/50	32	34	66
1950/51	30	38	68
1951/52	32	37	69
1952/53	31	29	60
1953/54	36	34	70
1954/55	38	37	75
1955/56	36	37	73
1956/57	34	37	71
1957/58	37	31	68
1958/59	31	27	58
1959/60	29	27	56
1960/61	25	24	49
1961/62	27	26	53
1962/63	26	20	46
1963/64	11	8	19
1964/65	14	13	27
1965/66	20	21	41
1966/67	23	22	45
1967/68	22	21	43
1968/69	26	20	46
1969/70	21	17	38
1970/71	20	18	38
1971/72	25	17	42
1972/73	23	14	37
1973/74	26	16	42
1974/75	28	19	47
1975/76	17	10	27
1976/77	19	12	31
1977/78	19	12	31

Preglednica 2: Število učencev po spolu in šolskem letu, 1941-1978, viri: Kronika Državne šole Janče, Šolska kronika PŠ Janče

Graf 1: Število učencev na šoli Janče med leti 1941 in 1978

Daleč najvišje število otrok, ki je obiskovalo pouk, je bilo v času prvega leta druge svetovne vojne, kar 102, in po njenem koncu. Takoj po vojni se je število otrok vrtelo okoli 100, saj med vojno ni bilo nikakršnega pouka in ne tečajev. Že po letu 1948 je začelo upadati, najnižje je bilo v šolskem letu 1963/64, ker je prišlo do reorganizacije šol v občini. Pouk se je vršil le za učence od 1. do 4. razreda, od 5. razreda dalje pa so morali obiskovati pouk na centralni Osnovni šoli Polje, katere podružnica je postala tudi šola Janče. Leta 1965 je spet naraslo, saj je bilo zaradi oddaljenosti otrok od centralne šole v Polju in vztrajanju staršev, ponovno vseh osem razredov na Jančah, vse do šolskega leta 1977/78.

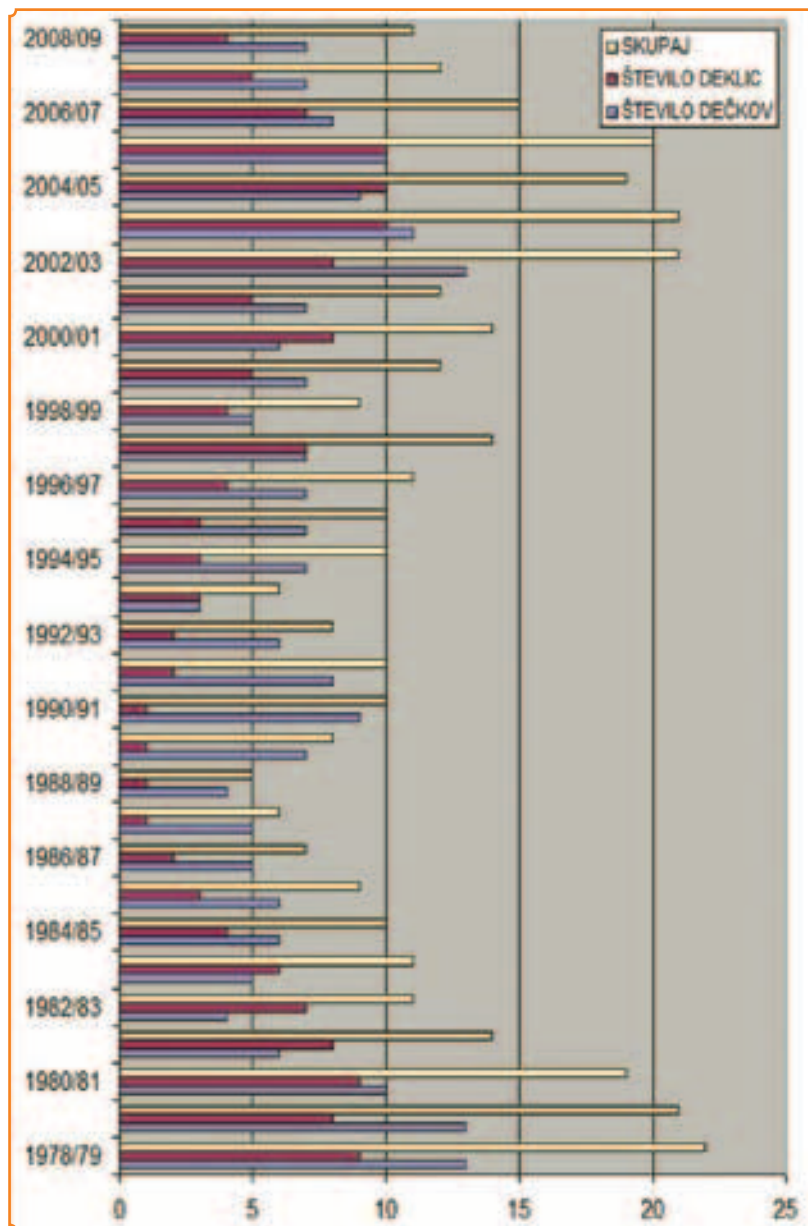

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO DEČKOV	ŠTEVILO DEKLIC	SKUPAJ
1978/79	13	9	22
1979/80	13	8	21
1980/81	10	9	19
1981/82	6	8	14
1982/83	4	7	11
1983/84	5	6	11
1984/85	6	4	10
1985/86	6	3	9
1986/87	5	2	7
1987/88	5	1	6
1988/89	4	1	5
1989/90	7	1	8
1990/91	9	1	10
1991/92	8	2	10
1992/93	6	2	8
1993/94	3	3	6
1994/95	7	3	10
1995/96	7	3	10
1996/97	7	4	11
1997/98	7	7	14
1998/99	5	4	9
1999/00	7	5	12
2000/01	6	8	14
2001/02	7	5	12
2002/03	13	8	21
2003/04	11	10	21
2004/05	9	10	19
2005/06	10	10	20
2006/07	8	7	15
2007/08	7	5	12
2008/09	7	4	11
2009/10	10	3	13
2010/11	7	5	12
2011/12	6	4	10
2012/13	9	2	11
2013/14	6	4	10

Študentje Pedagoške fakultete na obisku (foto: J. Pintar)

Preglednica 3: Število učencev po spolu in šolskem letu, 1979-2013, viri: Šolska kronika PŠ Janče

Graf 2: Število učencev na šoli Janče med leti 1979 in 2009

Po letu 1979 je bilo število otrok skoraj za polovico nižje, kar je bila posledica dokončne reorganizacije. Od takrat dalje je šola le podružnična šola, obiskujejo jo učenci od 1. do 4. razreda. Najnižje število učencev je bilo 5, in sicer v šolskem letu 1988/89, pouk je potekal v trojni kombinaciji, v kateri so bili združeni učenci prvega, drugega in četrtega razreda. V prvem in četrtem razredu sta bila po en učenec, v tretjem pa trije.

Zaradi nedoseganja normativa je pouk od leta 1992 potekal v četverni kombinaciji vse do leta 2000, ko je število učencev naraslo na 14, kar je normativna meja za oblikovanje dveh kombiniranih oddelkov. Od tega leta dalje se pouk odvija v dveh kombiniranih oddelkih (1. in 2. razred ter 3. in 4. razred). V šolskem letu 2011/2012 ni bilo vpisa v prvi razred in pouk se sedaj že tretje leto odvija v kombiniranem oddelku iz treh razredov.

Janški šolarji so raziskovali molžo nekoč (foto: M. Štefelin)

ŠOLA JANČE TUDI DOM DRUŠTEV

V tako malem kraju si človek ne more predstavljati, da šola ne bi bila povezana z vsemi prebivalci, društvu, združenji, formalnimi in neformalnimi skupinami, posamezniki in vsemi, ki se trudijo za izboljšanje življenja na podeželju, posledično razvoja kraja in hkrati ohranjanja celotne dediščine in skrbi za prenos dragocenih znanj na mlade. Spekter aktivnosti, ki so se in se še izvajajo v prostorih šole zajema športne, rekreacijske, kulturne, socialne, turistične, podjetniške, socialne in druge. Vse to se z roko v roki izvaja že več kot dve desetletji.

KOŠARKARSKI KLUB JANČE

V začetku osemdesetih let je bila pred osnovno šolo na Jančah narejena prva asfaltna ploščad v takratni krajevni skupnosti Besnica, ki je bila po dolgotrajnih pogajanjih namenjena tudi za košarkarsko igrišče. Otvoritve-

na tekma je bila med članskima ekipama Trnovega in Slovana. Že takoj v začetku je prišlo tudi do tekem med vasmi tega območja, še zlasti je postal tradicionalen derbi med Jančami in Prežganjem. Kmalu se je izoblikovala selekcija Janč, ki so jo sestavljali fantje iz različnih okoliških vasi. Pričeli smo z organizacijo turnirjev, na katerih so sodelovale ekipe iz bližnjih (Jevnica, Kresnice, Zalog ...) pa tudi bolj oddaljenih krajev (Grosuplje, Kočevje).

Ker je zanimanje za košarko močno naraslo, je bodoči prvi predsednik kluba Franc Birk ekipo prijavil tudi v rekreativno ligo na Kode-ljevem. V tekmovalju je ekipa uspešno nastopala, se posebej, ko se je tekmovalje preselilo na ŠRC Ježica. Pričela so se sklepati nova poznanstva in ekipo so okrepili tudi fantje iz drugih koncev Ljubljane. Ekipa je iz leta v leto napredovala, zmagovala na raznih turnirjih in pobirala pokale. Dozorela je odločitev, da se ustanovi klub, ki se vključi v ligaško tekmovalje, tedanj območno slovensko košarkarsko ligo. Pri ustanovitvi so zlasti sodelovali Tone, Srečo, Janez in Franci Birk, Marko Jerant, Tone Marolt, Franc Rokavec, Jože Sintič, Tomaž

Roudi, Tomaž Kutnar, Sašo Jazbec in Janez Miklavčič. Tako je bil klub 30. 6. 1988 tudi uradno ustanovljen.

V začetku je ekipa prvenstvene tekme igrala v telovadnici OŠ Sostro, z odprtjem nove športne dvorane v sredini devetdesetih let pa se je klub preselil v Zgornji Kašelj. Zaradi veliko boljših pogojev za delo se je v klubu pričelo z delom tudi v mlajših selekcijah. V klub se je vključevalo vedno več otrok iz okoliških osnovnih šol (Polje, Sostro, Fužine, Zadobrova ...).

Junija 1993 je bil na Jančah organiziran Prvi podeželski praznik jagod. V sklopu prireditve je takrat ekipa KK Janče na igrišču pred šolo Janče odigrala prijateljsko tekmo s poslanci takratnega državnega zbora.

Po petindvajsetih letih delovanja članska ekipa bolj ali manj uspešno nastopa v 2. oz. 3. slovenski košarkarski ligi in pokalnih tekmovanjih (odvisno od finančnih sredstev). Veliko bolj uspešne pa so mlajše selekcije kluba, saj so se do sedaj pionirji trikrat uvrstili na zaključni turnir najboljših četverice v Sloveniji – enkrat prvaki, kadeti štirikrat na zaključnem turnirju – enkrat prvaki in trikrat tretji ter mladinci, dvakrat na zaključnem turnirju – enkrat tretji v Sloveniji. Zaradi vsega lahko rečemo, da spadajo mlajše selekcije košarkarskega kluba Janče v zadnjih dveh desetletjih med najboljše v Sloveniji. Uspešna pa je bila tudi veteranska ekipa nad 40 let, ki je kar trikrat zmagala na dnevih veteranske košarke Slovenije (Murska Sobota, Kočevje in Slovenske Konjice).

Eden od predpogojev za uspešno delo v vseh kategorijah je seveda čim bolj široka baza. Klub že kar nekaj let uspešno sodeluje z Območno košarkarsko šolo Ljubljana, ki pokriva teritorij več kot dvajsetih šol v Ljubljani. Cilj šole je prepoznati bodoče košarkarje in jih vključiti v proces treninga. Ravno tako pa je pomembno in potrebno tudi druženje otrok, zato klub vsako leto organizira košarkarski tabor v Savudriji in zaključek sezone na igrišču pri šoli Janče.

Poglavitni cilj delovanja kluba v prihodnje je zagotoviti uspešno delo z mladimi. Pri tem je neprecenljiva predvsem pomoč staršev, ki s svojim sodelovanjem lahko veliko pripomorejo tako k športnemu kot osebnostnemu razvoju svojih otrok in k delovanju kluba, ki ga tarejo številne materialne težave. Klub želi tudi nadaljevati z izpo-

polnjevanjem lastnih igralcev in njihovim vključevanjem v starejše selekcije, za vzpodbudo in vzor mlajšim ostati stalen 1. B ligaš, najboljšim pa pomagati prodreti tudi v najkvalitetnejše ekipe doma in po svetu.

Veliko igralcev, ki izhajajo iz kluba sedaj uspešno nastopa za prvoligaške ekipe širom Slovenije in tudi izven naših meja (Tomič, Kavaš, Milašinovič, Abramovič, Sirnik, ...). Najbolj znan igralec iz košarskega kluba Janče pa je slovenski reprezentant Gašper Vidmar, ki trenutno nastopa za turški Fenerbahçe.

Omeniti je potrebno tudi entuziaste brez katerih klub ne bi tako uspešno deloval zadnjih petindvajset let: Bojan Leben, Boris Vičič, Boris Završnik, Matjaž Bezica, Tone Pavlič in ustanovitelj Franc Birk.

Franc BIRK, ustanovitelj KK Janče

V dvorani OŠ Kašelj 2012 (foto: arhiv KK Janče)

MEŠANI PEVSKI ZBOR ZORA JANČE

Leta 2004 se je porodila ideja o ustanovitvi pevskega zbora na Jančah. Pot od zamisli do prvega sestanka je bila kratka. Vprašanje je bilo le, kje in kako začeti. Najbolj vprašljivo je bilo, kje imeti pevske vaje. Najprej smo seveda pomislili na OŠ Janče. Vzpostavili smo stike z gospo Marnovo, kot vodjo šole, ki se je na našo prošnjo prijazno odzvala. In tako smo začeli.

Danes pevski zbor šteje 47 članov – tako domačinov, kot tudi pevcev iz drugih krajev. Ne gre prezreti in s tem se tudi radi pohvalimo, da je kar četrtnina pevskega zbora dijakov in študentov z Janč. Prepričani smo, da je soustvarjanje amaterske kulture v kraju pomemben faktor v življenju mladih, tako v smislu dodatnega izobraževanja, ohranjanja kulturne dediščine, kot tudi druženja.

Lahko rečemo, da smo v svojem delovanju uspešni, kar potrjujejo naši številni nastopi. Nastopamo na različnih prireditvah, tako v kraju, kot tudi drugod, udeležujemo se pevskega revij na območju občine in mesta Ljubljane, pripravljamo božično–novoletne koncerte, sezone zaključujemo s samostojnimi koncerti, sodelujemo z drugimi zbori in gostujemo v zamejstvu.

Naš repertoar je pester, saj vsebuje slovenske ljudske pesmi, umetne pesmi domačih in tujih avtorjev. Radi posežemo tudi po zabavnejših skladbah in ne nazadnje, gojimo tudi partizansko pesem.

Asta JAKOPIČ, zborovodkinja

ŠPORTNO DRUŠTVO JANČE

Športno društvo Janče je bilo ustanovljeno 2005 z namenom delati z mladimi na športnem področju, na vzhodnem ljubljanskem podeželju. Temeljni cilji društva so bili, da z doslednim izvajanjem nalog društva dvignejo nivo športne kulture in zdravega načina življenja med člani društva in drugimi krajanji vseh generacij, pridobivanje številnih in raznovrstnih športnih znanj ter čustveno in razumsko dojemanje športa, pozitivno doživljanje športa, ki bogati posameznika, oblikovanje pristnega, čustvenega, spoštljivega in kulturnega odnosa do narave ter okolja kot posebne vrednote, spoštovanje naravne in kulturne dediščine, razvijanje občutka za delo v skupnosti, disciplino in samokritičnost ter k športni dejavnosti pritegniti čim več zainteresiranih ljudi.

Posebna naloga je delo z mladimi v okviru športnega krožka, ki ga obiskuje od 17 do 20 otrok iz okolice Janč in katerega cilji so: zadovoljitev otrokove prvine potrebe po gibanju in igri, posamezniku prilagojen razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti, pridobivanje številnih in raznovrstnih športnih znanj, razumevanje koristnosti športa in navajanje na kakovostno preživljanje prostega časa, oblikovanje pozitivnih vedenjskih vzorcev.

Kjer je doma veselje, srčnost in dobra volja, je prostor tudi za delavnost in marljivost, kar so s prostovoljnim delom dokazali že ob rekonstrukciji cest, izgradnji vodovoda, telefonkega omrežja in navsezadnje pridobitve nogometnega igrišča, igrišča za odbojko in balinišča ter spremljajočega objekta. Slovesna otvoritev je bila 16. septembra 2007. Ta pridobitev je za janški okoliš posebnega pomena. Janče postajajo ne samo turistični, ampak tudi športno-rekreativni center vzhodnega dela Ljubljane.

Marjanca MARN

TURISTIČNO DRUŠTVO BESNICA - JANČE

Turistično društvo Besnica-Janče se je ustanovilo z željo po ohranjanju kmetijstva in odkrivanju možnosti za preživljanje z dejavnostmi na kmetiji, organiziranju prodaje in trženja pridelkov ter izdelkov. Od svojega začetka leta 1993 je dve leti delovalo pod okriljem KS Besnica. Kasneje se je ustanovilo samostojno društvo, saj so bili že prvi začetki delovanja zelo uspešni in prireditve na Jančah dobro obiskane. Pripravljenost sodelovanja PŠ Janče z društvom je pomenila veselje in hkrati možnost oblikovanja turističnega podmladka. Že na prvem slovenskem podeželskem prazniku jagod se je na šolskem dvorišču odvijala košarkarska tekma med ekipama parlamenta in domačo ekipo. Tekmoval je tudi sedanji predsednik države Borut Pahor. Prav tako je bila v šolskih prostorih organizirana prva razstava jagod, ki pa se zaradi oddaljenosti od prizorišča prireditve, ni obnesla, zato je bila predstavljena v Planinski dom Janče. V šoli so se odvijali sestanki in izobraževanja ter okrogle mize o razvoju podeželja. Učenci so s pomočjo svoje učiteljice vsako leto pripravili del kulturnega programa za prireditve, ki so se odvijale na vrhu Janč. Organiziran je bil prihod Dedka Mraza ter strokovna ekskurzija po domačijah Sadne ceste. S prenosom tradicionalnih znanj na otroke so prispevali svoj delček k uspešnosti prijave na tekmovanje za najlepšo vas v Evropi. Komisija ARGE je bila ob obisku navdušena nad šolskim sadovnjakom in izdelavo rož iz papirja, ki so jih ustvarjali šolarji. Svojo turistično idejo MODROST STARE MAME V DEŽELI JAGOD so predstavili na regijskem in državnem tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava ter osvojili zlato priznanje.

Srečko HRIBAR, predsednik TD od 1993-2003

Učenci v šolskem letu 1990/91 (foto: arhiv PŠ Janče)

Nastop na proslavi II. grupe odredov leta 2004 (foto: arhiv PŠ Janče)

SPOMINJAJO SE ...

Na Jančah sem službovala štiri leta, od 1954 do 1958. s kovčkom v roki sem z višine nad šolo opazovala moje drugo službeno mesto. Na dvorišču so me čakali ravnatelj, člani šolskega odbora. Kljub moji zamudi, so me prijazno sprejeli. Prvi moj vtis je bil pozitiven, kajti v obrazih možakov sem doživela prijeten sprejem. V drugem letu službovanja postanem ravnateljica osemletke in učiteljica več razredov. Poučevala sva dva učitelja. Čakalo me je veliko dela. Pouk dopoldan in popoldan, pisanje priprav, risanje učnih pripomočkov in uvajanje v vodstvo šole. Mnogokrat sem pozno v noč čitala zapise prejšnjega ravnatelja ter se pripravljala na mesečna poročila za občino Polje. Dnevi so prehitro minevali in za razvedrilo je v začetku zmanjkalo časa. Sedaj si težko predstavljam, da sem takrat še tako mlada zmogla vse to.

Veliko mi je pomagal šolski odbor, da so bila drva za zimo v kleti. Po letu dni trdega dela v šoli in izven nje sem spoznala prijazne vaščane, mlade in stare, ki so mi stali ob strani. Začeli smo z druženjem v šoli in se učili igre, da smo nastopali v hodniku šole, koder so pridni mladinci postavili oder. Ta nam je služil za prirejanje proslav, ki jih je bilo v tistem času kar veliko. Kar se je dogajalo političnega na vasi, vse je bilo na ramenih šole in pridnih, sodelujočih vaščanov. Delo v šoli je potekalo nemoteno in inšpektor ni imel pripomb. Vedno, kadar se je oglasil, smo z učenci in njim obiskali spomenik na Tujem Grmu, kjer smo se spomnili pogumnih partizanov. Takrat smo v šoli še peli prelepe partizanske pesmi in številne recitacije.

V šoli sem se počutila prijetno, saj je bilo vse lepo urejeno, novo. Težje je bilo s trgovino, saj je bila na Prežganju. Hoja do tja je bila naporna. Lepo pa je bilo, ker je bila tam tudi šola in prijazna učiteljica Milka in Berti. Berti je bil moj sošolec iz Celja. Tako sva se znašla vsak na svojem hribu. Navadno sva se ustavila na Milkinem domu v Volavljah. Potem je Milkin mož zapregel konja in sva se peljala do transformatorja na Lanišah. Potem pa po potki do šole. Ob četrtrkih je bil prost dan in takrat sem odšla v Ljubljano. Dolga je bila pot do Jevnice in nato z vlakom v Ljubljano. Pri hiši v Jevnici sem pustila čevlje in se preobula v visoke petke. Zjutraj z Janč je bilo v redu, zvečer domov pa veliko težje. Ljudje so mi pripovedovali o grozodejstvih

nad domačini. Požgali so hišo s prebivalci, a to me ni ustavilo, da ne bi šla dvakrat v kino.

Za časa študija sem si želela, da bi službo dobila v kraju, kjer je tudi kino. Želja se mi ni izpolnila.

Prvi dekret je bila šola v Temenici, druga pa Janče. Kuhinja je bila bolj slabo delovala pri meni, saj živila prinesiti tako daleč je bilo zares težko. Kasneje mi je kmet zoral pod šolo majhno njivico, kjer sem pridelala krompir, čebulo, solato in peteršilj. Potem je pela krompirjeva solata. Enkrat sem si skuhalo jajce, ki je bilo pokvarjeno. Tisti smrad me je odbijal od jajc dolgo časa. Pozimi so bile koline pogosto na mizi. Ni bilo kmeta, ki nam ne bi poslal kolin. Tako se je jedilnik izboljšal. Velika pomoč pa je bila okrepčevalnica na Jančah. Tam smo se pri Galetovih veliko zadrževali učitelji, logar in jaz. Vedno pa se je pridružil še kak mladinec. Toni je takrat zaigral na harmoniko in veselo smo zaplesali. Bila je to prijazna hiša, ki je postala naš drugi dom. Ko smo se z mladinci bolje spoznali, smo se ob nedeljah popoldne srečevali pri kmetih. Zdaj pri enem, drugič pri drugem. Vedno je potegnil kdo za meh in veselo smo se zavrteli. Bili smo dobri prijatelji in se družili ob prostem času ali v šoli ali pri kmetih. Spominjam se peči pri Balantovih in Kreščevih, kako je ob zimskih večerih bilo prijetno posedeti in poklepetati s starejšimi. Ko je že vozil avtobus po besniški dolini, sem spremenila svojo pot. Namesto v Jevnico, sem odhajala proti Besnici. Pod cesto je bila bližnjica in ustavila sem se pri Saveljnu. Tudi tam sem se preobula, da sem v Ljubljano odhajala z visokimi petami. Na avtobus imam slabe spomine. Vedno mi je bilo slabo čez serpentine. Mineval je čas, večinoma v dobrem počutju, prijateljstvu, dokler ni prišla v prelep kraj temna senca, s katero ni bilo mogoče vzpostaviti prijateljskih odnosov in razumevanja.

Čeprav s težkim srcem, sem dobila službo v Sostrem in se poslovila od Janč. Na vse prebivalce sem odnesla prijeten vtis in sem vesela, če vidim še koga od znanih obrazov s hribov. Rada prihajam na Janče in sem vesela Marjančine sposobnosti pri vzgoji in napredovanju šole.

Antonija MUZGA, upokojena učiteljica

JANČE – kraj moje prve službe in prijetnih spominov, čeprav je bilo učiti leta 1960 veliko težje kot danes, posebej še na podružničnih šolah. Imeli smo kombinirani pouk, kar pomeni dva ali celo trije razredi v eni učilnici in povrh še celodnevni pouk – popoldne sem učila na višji stopnji, popoldne pa 1. in 2. razred skupaj. Vmesno prosto uro sem izkoristila za kosilo, ki so mi ga učenci prinesli iz planinskega doma, zvečer pa priprave na pouk in ostalo šolsko delo. Včasih sem morala celo sekati drva! Prav zabavno! Stanovala sem v šoli, za vikend pa sem šla včasih domov – peš do Jevnice in potem na vlak. Sem in tja so me na poti strašili divji prašiči!

Ker tudi učnih pripomočkov ni bilo v izobilju, se spomnim, kako sem za prvi razred narisala za vseh 25 črk risbice, na primer veverico za črko V in tako naprej. Te risbice so ostale na steni učilnice tudi po mojem odhodu s šole, kajti gor nisem bila niti eno leto. Naslednje leto sem dobila službo v Sostrem in tam sem učila tudi janške učence, ko je janška šola postala podružnica šole Sostro.

In spomini? Učenci so bili zelo disciplinirani in pridni – zelo rada sem jih imela in mislim, da tudi oni mene, ker so bili veseli, da imajo tovarišico in ne tovariša. Še posebej se spomnim dvojčic iz prvega razreda, bili sta tako prisrčni in prijetni! Tudi s starši in drugimi vaščani sem se dobro razumela.

Tako so se mi priljubile Janče, da sva z možem velikokrat hodila gor na izlete in leta smo s sorodniki hodili za 1. maj s Prežganja na Janče. Na Janče sem hodila tudi na uradno pot kot pomočnica ravnateljice.

Zdajšnji simpatični vodji janške šole Marjanci želim še naprej veliko veselja z učenci in uspešno delo.

Magda OMAN, upokojena učiteljica

Na podružnično šolo Janče sem prišla v šolskem letu 1989/90. Sprejel me je ravnatelj Berti Šibli. Tedaj sva delali v šoli Janče dve delavki, in sicer čistilka in kuharica v eni osebi, gospa Ivanka ter jaz kot učiteljica in hkrati vodja šole.

Vsak dan sem prihajala na Janče iz Ljubljane z avtobusom. Vstajati sem morala zgodaj zjutraj. Na končni avtobusni postaji Tuji Grm me je »pobral« s šolskim kombijem voznik Janez, ki je vozil k pouku učence iz okoliških vasi. Včasih so me peljali z avtom starši učencev, če je tako nanese. Logistično gledano je bila moja pot v službo in domov v Ljubljano zahteven zalogaj. Mislim, da je bil to kasneje edini razlog, da sem zapustila podružnično šolo Janče.

V omenjenem šolskem letu se je pedagoško delo odvijalo v eni učilnici, in sicer v trojni kombinaciji. Spominjam se poimensko vseh učencev, ki sem jih tedaj učila. Tudi za ocene in učni uspeh še vem. Prijetno je bilo delati s temi učenci, ki so bili vedoželjni, delavni in lepo vzgojeni. Dobro se spominjam, kako sem v tem šolskem letu »prifehtarila« novo televizijo za šolo Janče. Podarili so mi jo v Goranju. Pa proslava v šoli ob dnevu žena! Na njej sem tudi sama nastopila s svojim recitalom v sklopu z drugimi nastopajočimi iz kraja: mladinci, pevskim zborom in krajani. Tudi učiteljica Marjanca je tedaj priskočila na pomoč, ki je sicer tisto leto poučevala v centralni šoli v Sostrem. To so bili časi, ko se je z vztrajnostjo še dalo pridobiti nekaj finančnih sredstev raznih sponzorjev za potrebe šole in kraja.

S ponosom se spominjam svojega uspešnega vzgojno-izobraževalnega dela z učenci, neprecenljivega sodelovanja s starši in krajem kot celoto.

Vsem krajanom in učiteljici Marjanci želim vse dobro!

Jožica LOČIČNIK

Na Jančah sem poučevala od leta 2000 do leta 2011. Po osmih letih poučevanja na centralni šoli v Sostrem je bil odhod na podružnično šolo, in to v neznane kraje, za mene pravi izziv. Ker je v tistem času potekala prenova šole, je pouk potekal v Planinskem domu na Jančah. Že pri prvem »vzponu«, prihajam namreč iz Ljubljane, sem čutila rahlo vznemirjenje, ker so me vsi svarili, da zna biti cesta pozimi kar zahtevna. Pot je vijugala skozi gozd nekam

v višave in po parih kilometrih se je razprostrl čudovit pogled na Ljubljano in okoliške hribe. Planinski dom se je kopal v soncu in tam sta me pričakali učiteljica Marjanca Marn in kuharica Ivanka Ulčar. Izrazi dobrodošlice in prijazen nasmeh je bilo vse, kar sem potrebovala, da sem se počutila kot doma. V naslednjih mesecih sem se soočila s popolnoma drugačnim načinom dela, kot sem ga bila vajena. Pouk je namreč potekal v kombinaciji. Tisto leto sem učila v oddelku 1. in 2. razreda, kasneje pa sva se s kolegico Marjano izmenjavali. Ko sem osvojila način poučevanja v kombinaciji, pri čemer mi je veliko pomoč nudila bolj izkušena kolegica, sem odkrila prednosti, ki jih nudi manjše število učencev v razredu. Bolj oseben stik in možnost individualnega dela sta neprecenljiva za uspešno pedagoško delo. Na šoli je v teh letih potekalo tudi bogato in plodno sodelovanje s krajem, prireditve, na katerih smo sodelovali, so se kar vrstile. Izpostavila bi delo s Sadno cesto, največje veselje pa so mi predstavljali nastopi s šolskim zborčkom na vsakoletni prireditvi ob obletnici II. grupe odredov. Na žalost je v kasnejših letih začelo upadati število otrok in grozilo nam je začasno zapiranje enega oddelka, kar se je na koncu tudi zgodilo. Jaz svoje službovanje trenutno nadaljujem na centralni šoli z upanjem, da me bo pot zopet zanesla v tiste čudovite kraje, med čudovite ljudi in dobre prijatelje ... do takrat pa se bom z veseljem spominjala vseh skupnih trenutkov.

Sladana ĐORĐEVIĆ

Leta 1945 sem šel prvič v šolo. Bila je v Lukovi hiši. Prvi dan smo se učili na glas govoriti STALIN-TITO, ker smo se pripravljali na kongres, ki je bil takrat v Litiji. Učila nas je učiteljica Ana Gostinčar. Pouk je bil dopoldne in popoldne v eni učilnici, kmečki hiši. Učili smo se računati, pisati in brati. Imeli smo zvezke, v katere smo pisali s peresom, ki smo ga namakali v tinto. Eno uro smo imeli verouk, ki ga je učil župnik Tomažin iz Štange. Šolo sem obiskoval 3 leta, četrto leto sem proti koncu ostal že doma, ker je bilo veliko dela na kmetiji.

Leta 1947 je prišel poučevat Andrej Berčič, ki se je zavzemal za gradnjo šole, podobne kot je bila v Javoru. Odbor je odločil, da se bo delala drugačna. Gabrci in Vnajnarci so stopili skupaj in pripravili pri

Lukovcu, na križišču kar 100 m lesa. Vaščani Tujega Grma in Dolgega Brda so nasprotovali gradnji šole v Gabrju, zato so našli novo lokacijo, kjer je bila na dostopu tudi voda. Torej za mesto, kjer šola stoji še danes. Kot mladinci smo opravili mnogo udarniških ur, Špančev Johan jih je imel 700, jaz pa 500. Zložili smo vso opeko, ki je bila potrebna za tako veliko zgradbo. Potem je gradnjo prevzelo podjetje Gradis in od takrat dalje so nas za opravljeno delo plačali. Ure je obračunavala Alojzija Hribar. Ne da se opisati veselja, ko je ob koncu meseca prinesla kuverto s plačo. Leta 1950 ga je nasledil Franc Mihelčič, ki je poskrbel tudi za druženje vaščanov. Mladinci smo se ob večerih učili igre, prva je bila Županova Micka. Igrali smo po hišah, pri Balantovih, Črnivčevih, Lukovih, Špančevih in gostovali v Štangi ter Javoru.

Zelo veselo je bilo ob prvi otvoritvi 29. 11. 1952, ko je bila šola pokrita s streho. Vsak je dobil klobaso in pol litra vina.

Moja življenjska pot me je leta 1978 spet povezala s šolo, kajti kot voznik sem vse do upokojitve leta 1996 vozil otroke, ki so obiskovali višje razrede OŠ, s šolskim kombijem v Besnico, kjer so prestopili na avtobus za Sostro in popoldne nazaj. Najprej sem opravil eno vožnjo, kasneje pa sta bili zaradi povečanega števila otrok potrebni dve. Še posebej zanimivo je bilo v zimskem času, ko je bil snega do kolen in čez. Vstal sem ob dveh zjutraj, pripravil snežni plug, vpregel konja in splužil cesto, ki je bila takrat ozka in makadamska. Cesta je morala biti splužena, da so se vaščani lahko vozili na delo v Ljubljano, in da sem lahko ob pol sedmih zjutraj začel s prevažanjem otrok. Ob velikih količinah snega mi je priskočil na pomoč Špančev Lojze s svojima konjema. Torej plug sta vlekla dva para konj. Po opravljeni vožnji je sledilo posipavanje ceste.

Sčasoma je bilo s prometnimi znaki poskrbljeno za zaporo ceste v času prevažanja otrok, saj je bila to velika odgovornost, ker nikoli ne veš, kaj te čaka na cesti. V začetku se je vozilo otroke od šole Janče, kasneje še iz Dolgega Brda. Zaradi oddaljenosti nekaterih domov od šole sem začel voziti še k Hribovčevim in Gregorjevim. Pot do Hribovčevih je bila v zimskem času še posebno nevarna. Večkrat sem s kombijem ostal v snegu, kljub uporabi snežnih verig. Vsako leto sem porabil tri komplete. V takih primerih mi je pomagal Tone Gros, ki je plužil sneg. S traktorjem sva šolski kombi ničlikokrat spravila iz snega. Potrebe po prevozih so se večale. V vmesnem času sem vozil otroke okoliških vasi v malo šolo na Prežganje in Besnico. Nazadnje

sem vozil tudi otroke v šolo na Janče vse do izbruha moje bolezni. Prevoz otrok je takrat prevzel Alojz Doblekar.

Janez KONČAR, upokojeni voznik

Moj delovnik je bil na začetku zelo različen. Delala sem kot snadžilka in kuharica. Bila sem kurjač in urejevalec okolice. Okrog šole je bila živa meja in vrt, za kar je bilo treba skrbeti. Za urejenost šolskih prostorov in oklice je bilo veliko dela in skrbi, saj je moralo biti vse opravljeno ob pravem času. Ogrevanje je bilo na drva in vsako jesen jih je bilo treba spraviti v klet najmanj 10 m. Sčasoma se je preuredila na kurilno olje. Ob obnovi oken so zamenjali parket, da ga ni bilo potrebno več brusiti z žičnato gobo. Ob prihodu Marjane Marn se je šola obnovila in uredila. Kaj naj rečem? Bilo je težko, sčasoma vse lažje. Kljub vsemu delu, ki sem ga opravljala, sem bila tudi vesela. Lepo je bilo delati v družbi otrok in prijaznih učiteljic.

Ivanka ULČAR, upokojena kuharica in čistilka

Vážení a milí přátelé,
tak jako vy i my stále vzpomínáme na naše krásná setkání. Vzpomínáme na vaši školu, na vaše žáky a na vřelá a srdečná přivítání u vás. Vystoupení vašich dětí je nezapomenutelné. Všechny nás potěšilo a zároveň dojalo.

Přejeme vám a spolu s vámi máme velikou radost, z toho co se vám podařilo vybudovat. Škoda jen, že nás dělí veliká vzdálenost.

Mnoho pozdravů a vzpomínek z Vilémova, zejména od všech boubelků

Jaroslava DVOŘÁKOVÁ

bývalá starostka
a vedoucí boubelků

SPOMINI UČENCEV ...

Pravijo, da prve ne pozabiš nikoli. Za osnovno šolo Janče to definitivno velja. Tam sem prvič sedel v šolske klopi, prijazne učiteljice pa so bile eden izmed razlogov, da sem se vanje vsako jutro rad vračal. V prostorih šole sem se vsak dan naučil kaj novega in sklepal nova prijateljstva. Tista štiri leta, ko sem obiskoval PŠ Janče je ta postala praktično moj drugi dom, ne le zaradi tega ker sem v njej preživel vsak dan kar nekaj ur, pač pa vsekakor tudi zaradi prijetnega, domačega vzdušja in neokrnjene narave sredi katere stoji šola. To, da je v neposredni bližini gozd ji daje še poseben čar. Vsekakor šola, ki mi bo za vedno ostala v lepem spominu.

Primož OBOLNAR

Ob obujanju spominov na osnovnošolske dni se mi razleze nasmešček čez cel obraz in se prikrade prijetna toplota v telo.

Še zdaj se živo spomnim prvega šolskega dne. Nova zlikana turkizna srajčka z velikim belim čipkastim ovratnikom se mi lepo prilaga, ko me ati pospremi le nekaj sto metrov od doma do šole. Čutim, da je bolj nervozen kot jaz. RTV ekipa že čaka v našem razredu, da pripravijo prispevek za večerni Dnevnik. Učiteljica me spodbudi, da stopim pred zeleno tablo in nanjo napišem svoje ime, zato pogumno začnem. Kreda piska, ko pušča belo sled pod mojimi prsti in neenakomerne črke počasi pričarajo moje ime.

S I M O N A. Tako zelo pomembno in ponosno se počutim, ko se zvečer vidim na televiziji. Prav mene so posneli ob tabli, ob pisanju edine besede, ki sem jo do takrat znala zapisati ...

Peka jajc na oko za sošolce in stepanje sladke smetane za petkovo sadno kupo, ... če to ni odlično! Obisk starih kmetij v okoliških krajih in učenje pletenja košar ter peharjev iz vrbovih vej in kostanjevih viter, imenitno. Pa vzgajanje lastnih poganjkov vodenk v jogurtovih lončkih na okenskih policah in obdelovanje gredic z zelenjavo na šolskem vrtu. Celoletno zbiranje starega papirja, nabiranje kostanja jeseni in spomladanske čistilne akcije ... Naštevaniu aktivnosti, ki smo jih imeli v okviru pouka, kar ni videti konca. Posebno mesto pa zasedajo šolske predstave za starše in sokrajane.

Poleg vse predelane snovi pri pouku, smo vedno uspeli tematsko okrasiti se šolske prostore, pripraviti majhne pozornosti za obiskovalce in se potruditi s predstavitvenim programom, ki je vedno vključeval tudi gledališko igro.

Naša učiteljica Marjana je imela neverjeten učiteljski pristop, zato nam je uspelo vse, cesar smo se lotili. S svojo zavzetostjo in vodenjem z zgledom nam je dala ogromno za življenje. Spodbuda in vera v sposobnosti svojih učencev ter posluh za sožitje šole s krajem je odlika velikih ljudi.

Simona GROS

PŠ Janče sem obiskovala med letom 1992 in 1996 in kot se radi šalimo bivši učenci, sem postala še ena učenka »visoke« šole na Jančah. Kaj mi je najbolj ostalo v spominu? Težko bi se opredelila samo na en dogodek, še težje pa jih je ubesediti in spraviti na papir. Definitivno so med njimi mnoge vragolije, ki smo jih otroci ušpičili. Za nekatere sem prepričana, da naše tedanje učiteljice Romana in Marjana še danes ne vedo. In naj tako tudi ostane. So stvari, ki bodo in morajo ostati le v naših srcih, naših spominih. Lahko pa rečem, da mi je bila v naši šoli všeč preprostost, enakost, domačnost in prijateljski odnosi, ki so vladali med nami. Nikoli nas ni bilo veliko, mislim da v 4 letih največ 12 in najmanj 6 učencev. Jaz sem bila celo ena tistih, ki ni imela svojih sošolcev in sem bila edina svoje generacije. Učiteljici sta tako za nas imeli vedno dovolj časa, ker pa smo se vse hitro naučili, smo imeli tudi otroci več časa za igro. Med nami so se spletala iskrena prijateljstva in prve simpatije. Časa smo imeli dovolj tudi za različne krožke (kuharski, likovni, vrtnarsko-cvetličarski krožek, bralno značko, plesne vaje), aktivno smo sodelovali na raznih prireditvah z recitali, igro, petjem. Poleg tega je bila šola, ne le za nas otroke, ampak tudi za vse ostale vaščane, zbirni prostor. Le kdo se ne spomni dogodkov, ki so se odvijali za stenami šole, gledaliških predstav »Vdove Rošlinke«, »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«, nastopa Korada in Brendija, Monike, Simone Weiss in še bi lahko naštevala. Ti dogodki so nas povezovali, spodbujali k druženju in sodelovanju. Čeprav ne živim več v domačem kraju, se s toplino spominjam svojih prvih šolskih dni in janško šolo še naprej dojemam kot našo šolo, kot mojo šolo.

Metka OBOLNAR

Ob vrnitvi v čas, ki se zdi tako zelo blizu, pa vendar je od mojih prvih šolskih dni preteklo že več kot dvajset let ... Spomin na ta čas v meni prebudi čudovite misli, pozitivna čustva in še lepše izkušnje.

Naša mala podružnična šola je zame še danes tisto, kar si vsak otrok lahko le želi. Odmaknjena od mestnega vrveža nam je ponujala le pozitiven vzgled, saj nismo poznali in bili okuženi s tekmovalnostjo v smislu, kdo je lepši, boljši ter pomembnejši. V mojem razredu je bil le še en fant, skupaj pa smo komaj presegli število deset.

Nikoli ne pozabiš teh malih zelenih klopi, odličnih šolskih malic, vrhunske učiteljice ter pokrajine, ki nas je obdajala. Čeprav živeti oddaljen od vseh možnosti dodatnih krožkov, se je naša učiteljica vedno trudila in bila tudi zelo uspešna pri iskanju potencialov v prav vsakem od nas. Malo-katera šola, sploh tako majhna, še v današnjem času ne premore vsega tega, kar nam je bilo dano.

Iz spomina ti nikdar ne uidejo vsi te pevski in gledališki nastopi, na katere smo bili vedno odlično pripravljeni. Ne pozabiš vseh prvih mest, na katera smo se uvrstili pri tekmovanjih na likovnih natečajih. Vedno se spominjaš razstav v vsakem letnem času, ki so jih pripravili, da bi spoznali naš svet. Ne pozabiš kopanja po zemlji, sajenja pridelkov in veselja, ko je naše delo obrodilo sad. Te aktivnosti so nam res veliko dale.

Nikoli pa resnično ne pozabiš, kako si se vsako leto veselil prihoda Dedka Mraza in z njim vseh teh daril.

Še danes se sprašujem, kako je naša učiteljica zmogla vse to. Najlepši spomini pa me vsekakor vežejo na nastope znanih pevcev ter gledaliških skupin v naši šoli. Toliko sproščenosti in smeha prav iz srca. Spomin na to, da sem imela možnost peti s Simono Weiss ter Koradom Buzetijem in Moni. Res ne vem, koliko otrok ima odprte vse te možnosti. Prepričana sem, da so redki, če sploh so. In to, da sem kljub oddaljenosti od vseh plesnih šol lahko plesala, se učila in nastopala.

Ja, spomini na prva leta šole v meni prebude željo po vrnitvi v tisti čas, tako brezskrben in tako poln vsega lepega. Prav zanimivo, me na ta čas ne veže sleherna slaba misel ali izkušnja, le cel

kup lepih.

Hvaležna sem in presrečna, da sem imela možnost izkusiti in se naučiti vsega, kar mi je bilo ponujeno.

Ob pisanju takšnih spominov si človek resnično zaželi vrnitve v tisti čas, ko si bil kot drobno bitje deležen vseh teh sladkih drobtinic življenja.

Nina NOVAK

Pisalo se je leto 1995, ko sva z Miho postala prvošolčka in prestopila prag Podružnične šole Janče. Pri vhodu naju je pričakala učiteljica Marjana. Popeljala naju je v razred, okrašen z jesenskimi motivi iz narave. Na stenah so prijazno visele črke in številke. Tako se je začelo pridobivanje znanja. Vsak dan sem spoznala nove številke in črke, naučila sem se brati in z veliko vaje je moj papirnati ptiček poletel vse višje in višje, dokler ni dosegel vrha drevesa. Še posebno so lepi spomini na vse prireditve, ki smo jih pripravili učenci skupaj z učiteljico. Za materinski dan smo razveselili mamice, za novo leto nas je obiskal Dedek Mráz. To so bili časi, ko so starši pomagali urejati okolico šole in čutiti je bilo povezanost ljudi med seboj. Danes je vse drugače. Bivši učenci janške šole smo študirali in nekateri diplomirali, veliko nas je že zaposlenih.

Čeprav so časi težki in je čutiti krizo na vseh ravneh življenja, sem zelo vesela, da so se našla sredstva za obnovo tega objekta. Tako obstaja upanje, da tudi iz teh učencev, ki danes obiskujejo to šolo, zrastejo odgovorni, izobraženi in uspešni ljudje.

Sanja BIRK

Pisalo se je leto 1994. Bila je jesen in bil je prvi september. Zunaj je drevje, ki je bilo ovito v pisane barve počasi začelo odmetavati svoje listje, kmetje so že večino pridelkov pospravili v kleti, le zame je bil to tisti nenavaden dan. Bilo je lepo četrtekovo jutro prvega septembra 1994. Imela sem zelo neprijetne občutke, po drugi strani sem bila pa v prijetnem pričakovanju, saj nisem vedela, kaj me čaka tisti dan. Takrat sem prvič prestopila osnovnošolski prag in sedla v šolske klopi osnovne šole Janče. Prijazno nas je pozdravila in sprejela tovarišica Marjana Marn. Porazdelila

nas je po razredih od prvega do četrtega. Bilo nas je 14 otrok. Prvi razred nas je začelo obiskovat 7. Razdelila nam je rumene rutice in kresničke, da so vozniki in ostali vedeli, da smo prvošolčki in so nas lažje opazili. Nato so prišli učbeniki, knjige, zvezki. Na tablo nam je napisala urnik od ponedeljka do petka, katere predmete se bomo učili. Tisti dan je bil zame bolj spoznavni dan. Prebila sem led in trema pred šolo je izginila. Začelo se je učenje, domače naloge, spraševanje, kontrolne, referati in seveda s tem tudi primerne ocene in na koncu leta primeren učni uspeh. Vse od leta 1999, ko sem junija zadnjič sedla v te klopi na Jančah, je bilo podobno. Hodili smo na izlete, imeli smo razna poučna predavanja v naravi, katera smo potem ali pisno ali pa likovno (slikovno) prenesli na list papirja. Bilo je zelo zanimivo, saj smo se zelo zabavali. V šoli smo se počutili zelo domače, saj je bila tovarišica zelo prijazna, pomagala je vsakemu ki je potreboval kakršnokoli pomoč, bila je zelo razumevajoča in znala je prisluhniti otrokom. V šoli smo prirejali tudi nastope za Dedka Mraza in materinski dan. Takrat smo se naučili tudi igrice, ki smo jih zaigrali, zapeli in recitirali smo pesmi, pripravili kak smešen skeč, in tudi kaj zaplesali, saj smo hodili na plesne vaje. Takrat nas je vse kar malo dajala trema, saj naspati pred starši, starimi starši, bratci, sestrami in ostalimi krajani ni bil prav mačji kašelj, a na koncu smo bili vsi skupaj zelo zadovoljni. Tako gledalci kot mi in tovarišica, da se je vse lepo izteklo. V šoli smo imeli tudi vrt, na katerem je imel vsak od nas svojo gredico in na njej posajene pridelke. Tega smo skrbno obdelovali, da smo imeli kaj potem za pobrati. Pozimi smo pri likovni vzgoji izdelovali ptičje krmilnice in pogače, da smo jih obesili na drevesa in postavili na okna, da ptički ne bi bili lačni. Ta štiri leta v šoli Janče so minila prehitro, saj je bilo kljub napornemu učenju, zmeraj čas za igro in smeh. Tovarišica ni nikoli nobenemu učencu rekla grde besede, še glasu ni povzdigovala, saj ji ni bilo treba. Bila je najboljša tovarišica in nobena druga se ne more primerjati z njo. Tako da spomini na to šolo so zame zelo lepi, pozitivni in nimam nobene žal besede, kot bi jih imela drugje. Tako da se je meni in lahko povem, da drugim učencem takrat lahko zdelo, kot da doživljamo štiriletno pravljico, katere je tudi nekoč konec. In hvala tovarišici, da sem jo lahko doži-

vljala na tak način, saj me je veliko naučila, mi dajala pozitivnih misli, vzpodbudnih besed ter veliko mero potrpežljivosti, ki jo je potrebovala pri učencih. Zato se ji še enkrat lepo zahvaljujem in sporočam učencem sedanje generacije, ki obiskujejo to šolo, da ji ne delajo preglavic in naj jo poslušajo, saj tako zlate tovarišice, kot je Marjane, ne bodo imeli nikjer več na nobeni osnovni soli in tudi na srednji ne. To vam povem iz lastnih izkušenj. Še enkrat hvala za vse, kar mi je lepega ostalo v spominu o šoli in nikoli je ne bom pozabila.

Barbara JEREBIČ

Ko sem kot majhna 7-letna deklica prvič prestopila prag učenosti, se je to zgodilo še v stari šoli, ki je imela veliko dolgo avlo in na koncu oder, ki je bil za nas otroke zelo priljubljeno igralno mesto. Na tistem odru smo kot otroci veliko doživeli in se zabavali. Tam, so se odvijale proslave ob prihodu Dedka Mraza in materinskem dnevu. Najbolj všeč so mi bile igre, ki so popestrile proslavo. V tej šoli sem uživala 2 leti, potem pa smo odšli včasne prostore v Planinski dom Janče. Zelo zanimivo je bilo lovljenje po stopnicah ter učenje v čisto tujih prostorih. Spomnim se, da smo iz tiste sobe lahko občudovali naše Kamniško Savinjske Alpe in tudi Triglav. Ko pa so obnovili šolo, smo se preselili tja in občudovala sem telovadnico. Prvič smo imeli telovadnico, seveda je bila majhna, ampak za nas to ni bilo tako pomembno. Spomnim se, ko smo dobili nove igrače in vse je dišalo po novem. Zelo všeč mi je bila likovna, saj smo izdelovali mnogo zanimivih reči. Tudi pobarvana pravljica imenovana Knjigobube mi je bila v posebno veselje. Prebrali smo zgodbo o določeni temi, se pogovorili, potem pa pobarvali pobarvanko v Knjigobubi, ki je bila namenjena razvijanju ustvarjalnosti in sproščanju. Takrat je bila na vrsti zabava in uživanje v packarijah. Imeli smo tudi sadjarski krožek. S pomočjo staršev smo posadili drevesa. Še danes jih lahko vidite. V podružnični šoli Janče sem zelo uživala. Vsa ta leta šole nas je skozi pouk, razne krožke in prireditve vodila naša učiteljica Marjana Marn in z njo smo doživeli marsikaj lepega. Vesela sem, ker sem lahko bila v tisti stari šoli in tudi v novi, ki se je sedaj še povečala in prinesla veliko dvorano, ki jo bomo z veseljem napolnili ob kakšni priložnosti.

Urška NOVAK

Poleg ostalih zanimivih in edinstvenih dogodkov, ki so se dogajali tekom šolanja v podružnični šoli Janče, mi je v lepem spominu ostala izdelava herbarija. V veliko veselje mi je bilo nabiranje travniških rastlin, saj je bil travnik v spomladanskem času poln raznovrstnih rastlin. Travnike rastline sem nato zaščitila s papirjem in jih vstavila v veliko enciklopedijo. Potek sušenja in stiskanja rastlin sem morala seveda vsakodnevno preveriti. Izdelovanje herbarija je potekalo daljše časovno obdobje, kar pomeni, da je bilo prisotne veliko otroške nestrpnosti.

Zanimivo spoznanje je bilo tudi pri poimenovanju rastlin, saj sem ugotovila, kako malo rastlin poznam po imenu, kljub temu, da sem jih že velikokrat videla. Dokončan herbarij smo nato v šoli primerjali s sošolci ter tekmovali pri odkrivanju novih rastlin. Pozitivna stran izdelave herbarija je bila tudi dobra ocena, ki se je vpisala neposredno v redovalnico.

Martina KAMNIKAR

PŠ Janče sem obiskovala od leta 1999 do 2002, vanjo pa še vedno rada zahajam, saj nam kot edini primerni kulturni prostor na Jančah ponuja prostore za razne aktivnosti. Nanjo pa me seveda vežejo tudi lepi spomini, saj je bila pomemben del mojega otroštva. Vedno se rada spomnim nasmejanih in prijaznih učiteljic, kuharice in našega šoferja. Prav zaradi njih je bilo prijetno zahajati v šolo. Še vedno imam pred očmi prihod Dedka Mraza in številne druge prireditve in predstave, ki so se odvijale v prostorih PŠ Janče. Učenci smo na prireditvah aktivno sodelovali, peli, recitali in igrali različne igre.

Menim, da je vse to pozitivno vplivalo na naš razvoj in samozavest. Veliko mi je pomenilo tudi to, da sem se lahko šolala v domačem kraju. Sicer nas ni bilo veliko, a smo bili prijatelji in se imeli lepo.

Alenka OBOLNAR

Na podružnično šolo Janče sem prišla v drugem razredu. Kot učenka drugega razreda sem za sošolce imela le tri fante, ki pa so kasneje vsi postali moji prijatelji. Moji spomini na tri leta, ki sem jih na šoli preživela, so zelo barviti. Spomnim se vseh šolskih predstav, ki smo jih organizirali skupaj z učiteljicama Marjano in Slađano, nastopov, igrice, pesmi, petja in vedno zabave. Podružnična šola Janče je kraj, ki iz vseh otrok potegne najboljše - iz mene je potegnila ven umetniško žilico. Spomnim se, kako sem rada pela, igrala v šolskih predstavah, plesala in ustvarjala.

Maša PLEŠKO

Spomini na prve šolske dni so vedno nekaj posebnega. Še raje se jih spominjamo tisti, ki nam je bil dan privilegij, da v svet učenosti stopimo v mirnem podeželskem okolju, stran od mestnega vrveža in skrbi.

Svoja prva štiri leta šolanja sem opravil na Podružnični šoli Janče, ki je bila tedaj ravno sveže obnovljena. Še danes se spomnim napredno opremljenih učilnic, velikega odra za nastope, še nikoli prej uporabljenih telovadnih orodij in novih igrač, ki so nam krajšale čas med odmori. Šola je bila resnično najlepša v širši regiji. Sedaj, ko slišim, da se je po relativno dolgem času zopet posodobila, zavidam predvsem tistim, ki bodo lahko kot prvi vstopili v nove prostore in jih začeli z veseljem uporabljati.

Poudariti pa bi želel nekaj drugega. Zavedam se pomena, ki ga imajo za vsakega posameznika začetki izobraževanja. Takrat pridobimo znanje, ki ga nato vse življenje nadaljujemo in dopolnjujemo. Gre za temelj, na katerem zgradimo svojo prihodnost. Ker je pouk na PŠ Janče zaradi majhnega števila učencev izrazito individualen in prilagojen posamezniku, lahko trdim, da otroku resnično nudi največ. Tudi bližina narave je dodana vrednost. Šola je objeta z idiličnim gozdom in travniki, zato nudi otrokom varno in prijetno bivanje, predvsem pa veliko miru, ki učencem omogoči lažje in neobremenjeno napredovanje. Spomnim se, da nam je narava vedno služila tudi kot učni pripomoček in neke vrste naravni laboratorij v nepo-

sredni bližini. Naše proučevanje rastlin in živali ni bilo nikoli omejeno na šolske učbenike, temveč je bilo postavljeno v širšo okolico šole, zato je bil pouk vedno zanimiv.

Čas res hitro beži in včasih težko verjamem, da je minilo že toliko let, odkar sem sedel na tistih stoli, stopal po tistih hodnikih in nastopal na tistem odru. Spomin pa ostaja. Ta je res lep in ostaja z mano. Ob napornem študiju mi včasih predstavlja pravi oddih.

Luka BIRK

Prva štiri leta sem osnovno šolo obiskovala na Jančah, kjer nam je bilo zelo lepo. Zelo mi je bilo všeč, da smo se naučili izdelovati rože iz papirja. Dobro se spominjam, kako smo naredili ogromnega Jagodožera, za katerega smo porabili veliko kroglic, ki smo jih oblikovali iz krep papirja. Ne bom pozabila obiskov iz drugih držav, še posebno mi je ostal v spominu obisk gostov iz Kitajske. Prijetna so mi bila druženja z drugimi šolami, s katerimi smo imeli skupne delavnice. Med te delavnice in srečanja spada tudi Modrost stare mame v deželi jagod, kjer smo na pustolovskem potepu iskali zmajeve stopinje, ki so nas pripeljale do skritih zakladov. Na vrhu Janč pa nas je vedno pričakal pravi zmaj JAGODOŽER. Že nekaj let nisem več v moji prvi šoli, a se redno vozim mimo in med letošnjimi počitnicami je postala bolj mogočna, skoraj neprepoznavna. Zelo vesela sem, da živim v kraju, kjer imamo tako lepo šolo in vrtec.

Patricija KONČAR

IZ OTROŠKIH SRC OB VSTOPU V PRENOVLJENO ŠOLO 2013/2014

Juhuhu, spet sem v novi šoli. Zelo mi je všeč, ker je veliko prostora v njej. (Gabi)

Lepo mi je v šoli, ker imam prijatelje. (Tamara)

Ko sem stopil v novo šolo, sem občutil veliko veselje. Takoj sem se igral s sošolci mojo najljubšo igro. (Luka B.)

Nova šola je veliko večja in ima nadstropje, v učilnici oder in razgled skozi velika okna. (Luka V.)

Imamo najboljšo šolo. Zelo, zelo mi je všeč. Najboljša šola na svetu je. (Nejc)

V šoli se veliko naučimo. Zelo sem vesel, ker sem spet v stari - novi šoli. Malo pa pogrešam šolo v planinskem domu. (Jan)

V šoli mi je lepo, saj se lahko tudi igramo in gremo na športno– naravoslovni tabor. (Dominik)

Prvič, ko smo lahko prišli k pouku v novo šolo, sem bila zjutraj prva. Juhuhu, spet sem v novi šoli! In tako lepa je, pravi uau! (Naja)

Komaj sem čakal, da grem v novo šolo. Ko sem vstopil v njo, sem se počutil, kot da sem v dvorani. In ko sem vstopil v učilnico, sem se zelo razveselil, ker je bilo vse tako lepo. Ko si nekaj izgovoril, se je slišalo čez celo učilnico. (Anel)

Janška šola mi je všeč zaradi prijazne učiteljice, ki nas pelje na sprehode v naravo, ustvarja z nami in nas uči za nastope. (Valerija)

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Adamič Orožen, Milan in drugi: Krajevni leksikon Slovenije. Državna založba Slovenije, 1995.
- Klešnik, Roman in drugi: Rdeči Zalog, zbornik prispevkov h krajevni zgodovini Zaloga, Spodnjega Kašlja in Podgrada. Krajevna skupnost Zalog, Zalog 1985.
- Kozinc, Željko: Lep dan kliče 2. 100 izletov. Založba Modrijan, Ljubljana, 2001.
- Otič, Marta: Družboslovje. Zgodovina. Ljubljana. Mladinska knjiga, 1999.
- Pavlič, Slavica: 100 znamenitih osebnosti v šolstvu na Slovenskem. Prešernova koledarska zbirka, Ljubljana 2001.
- Pelc, Stanko: Zgodba o deželi jagod. LANDART: Ljubljana, 1995.
- Svetek, Edvard: Tam, kjer sonce vzhaja. Samozaložba. Moste-Polje, 2003.

PISNI VIRI

- Cerkevna kronika župnije Janče, 1900 – 1959.
- Elaborat etnološko raziskovalnega tabora Janče. Oddelek za gospodarske dejavnosti in turizem. Mestna občina Ljubljana, 2002.
- Izkaz o šolskem uspehu, začetno šolsko leto 1945/46, št. 16, Franc Jančar.
- Izkaz o šolskem uspehu, začetno šolsko leto 1945/46, št. 36, Marija Jančar.
- Kronika Podružnične šole Janče, 1990 – 2008, trije zvezki.
- Markovčič, Maruška: Zeleni prag Ljubljane. Mestna občina Ljubljana – OGD. Studio UNO. Ljubljana, 2005.
- Muzga, Antonija: Spomini na poučevanje na šoli Janče, Sostro, 2009.
- Otrok in družina, Slovenska šola jutri, okt./nov. 1991, številka 10, stran 2, 3.

- Pintar, Josip: Regionalni razvojni program podeželja občin Grosuplje, Ig, Ljubljana, Škofljica. CIZA, Zavod za razvoj podeželja Ljubljana, 2002.
- Prosveta, Jančarji so pred sto leti branili rodno grudo, 1969, št. 174, stran 3, dne 8.9.1969. SI, ZAL LJU 377, OSNOVNA ŠOLA JANČE, t.e. 1 in t. e. 2..
- Slovenski šolski muzej Ljubljana. Dokumentacijska zbirka. Mapa OŠ Janče.
- Spričevalo – Izpustnica iz leta 1885, last Stanislava Gostinčarja.

USTNI VIRI

- Intervju z Ivanko Bučar, 83 let, Dolgo Brdo 10, opravljen 15.08.2009.
- Intervju z Janezom Končarjem, 74 let, Gabrje pri Jančah 1, opravljen 01. 07.2009.